

HONKALAN SÖRKÄNMÄEN ASEMAKAAVAN MUUTOS JA OSITTAINEN KUMOAMINEN

Vuorovaikutusraportti 9.2.2026

OAS nähtävillä:	KH 15.1.2024 § 9	31.1. – 1.3.2024
Luonnos nähtävillä:	KH 18.11.2024 § 283	27.11.2024 - 15.1.2025
Ehdotus nähtävillä:	KH 18.8.2025 § 214	27.8. – 26.9.2025
Hyväksyminen KH:	KH 9.2.2026 § 33	
Hyväksyminen KV:	KV 16.2.2026 § 9	

SISÄLLYSLUETTELO

1. Tiivistelmä kaavaprosessin kulusta	3
2. Viranomaisneuvottelut ja palaverit	3
3. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS)	3
3.1. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta saatu palaute	4
4. Luonnosvaiheen vuorovaikutus	5
4.1. Kaavaluonnoksesta saatu palaute	5
4.2. Viranomaisten ja yhteisöjen lausunnot ja niihin laaditut vastineet	7
4.3. Yksityishenkilöiden mielipiteet ja niihin laaditut vastineet	26
5. Ehdotusvaiheen vuorovaikutus	28
5.1. Kaavaehdotuksesta saatu palaute	28
5.2. Viranomaisten ja yhteisöjen lausunnot ja niihin laaditut vastineet	29
5.3. Yksityishenkilöiden muistutukset ja niihin laaditut vastineet	41
6. MRA 32 §:n mukainen erilliskuuleminen	43

Yhteystiedot

Kaavan laatija:
Äänekosken kaupunki
Maankäyttöpalvelut
Hallintokatu 4, 44100 Äänekoski

Kaavoituspäällikkö Nina Marjoniemi
puh. 040 717 7479
nina.marjoniemi@aanekoski.fi

Kaavasuunnittelija Vilhelmiina Schroderus
puh. 0400 115 240
vilhelmiina.schroderus@aanekoski.fi

Kaavasuunnittelija Carita Kosonen
puh. 0400 115 241
carita.kosonen@aanekoski.fi

1. Tiivistelmä kaavaprosessin kulusta

Asemakaavan muutos on käynnistetty Äänekosken kaupungin aloitteesta ja se sisältyy kaupungin kaavoitusohjelmaan. Kaupunginhallitus päätti käynnistää kaavahankkeen kokouksessaan 15.1.2024 § 9. Kaavoitushanke kulloutettiin vireille 31.1.2024 *Pikkukaupunkilainen* ja *Äänekosken Kaupunkisanomat* -lehdissä sekä kaupungin kotisivuilla.

Kaavahankkeen lähtökohtia, tavoitteita ja etenemistä kuvaava osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS) pidettiin MRL 62 §:n ja MRL 63 §:n mukaisesti nähtävillä 31.1. – 1.3.2024 välisen ajan. Määräaikana saatiin kolme palautetta. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa päivitetään tarpeen mukaan kaavahankkeen aikana.

Aloitusvaiheen viranomaisneuvottelua (MRL 66 §) ei ollut tarpeen järjestää. Kaupunginhallitus päätti kokouksessaan 18.11. 2024 § 283 asettaa kaavaluonnosaineiston nähtäville MRL 62 § ja MRA 30 § mukaisesti. Kaavaluonnos pidettiin yleisesti nähtävillä Suolahden kirjastossa, kaupungintalon ala-aulassa ja kaupungin kotisivuilla 27.11. – 15.1.2024 välisen ajan. Luonnoksesta saatiin yhteensä 4 lausuntoa ja 6 mielipidettä.

Kaupunginhallitus päätti kokouksessaan 18.8.2025 § 214 asettaa kaavaehdotusaineiston MRA 27 §:n mukaisesti nähtäville 30 vuorokauden ajaksi. Kaavaehdotus pidettiin yleisesti nähtävillä 27.8. – 26.9.2025 välisen ajan kaupungintalon ala-aulassa, Suolahden kirjastossa ja kaupungin kotisivuilla. Ehdotuksesta saatiin yhteensä 4 muistutusta ja 6 lausuntoa.

Ehdotusaineiston nähtävillä olon jälkeen MRA 32 §:n mukainen kuuleminen järjestettiin kohdennettuna.

Äänekosken kaupunginvaltuusto hyväksyi asemakaavan 16.2.2026 § 9 pitämässään kokouksessa.

2. Viranomaisneuvottelut ja palaverit

MRL 66 §:n ja MRA 26 §:n mukaista aloitusvaiheen viranomaisneuvottelua ei ollut tarpeen järjestää. Kaavoituksen edetessä selviää, onko tarpeen järjestää MRA 26 § mukaista viranomaisneuvottelua ehdotusaineiston nähtävilläolon jälkeen.

3. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS)

Honkalan Sörkänmäen asemakaavan osittaisesta kumoamis- ja muutoshankkeesta laadittu osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS) oli nähtävillä 31.1. – 1.3.2024 (MRL 62 §, MRL 63§). OAS on koko kaavaprosessin ajan nähtävillä kaupungin kotisivuilla ja sitä täydennetään kaavoituksen edetessä. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta saatiin kolme (3) kirjallista palautetta nähtävilläoloaikana.

3.1. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta saatu palaute

Määräaikaan mennessä saatiin osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta kolme (3) kirjallista mielipidettä. Tulleisiin mielipiteisiin on laadittu kaavoittajan vastine.

Saapuneet palautteet:

Palaute 1; yksityinen, 26.2.2024

Palaute 2; yksityinen, 27.2.2024

Palaute 3; yksityinen, 27.2.2024

Tiivistelmä palautteesta 1	Vastine 1
Kiinteistön (992-32-30-6) tontin takarajalla olevan laskuojan keskikohta on sovittu olevan tonttien 6 ja 5 rajalla. Asia on ollut esillä suullisesti v. 1991 ja v. 2023 ja siitä on huomautettu kaupungintalolla tonttipalvelun mittausinsinöörille.	Kaavamuutoksessa kaavan kortteliin 30 ei esitetä muutoksia suhteessa voimassa olevaan asemakaavaan. Kaavakartalla osoitetaan yksityisten tontit kiinteistöjaotuksen mukaisina. Kaavan vaikutukset eivät kosketa korttelin 30 tonttien 5 ja 6 välisen laskuojan sijaintia.
Tiivistelmä palautteesta 2	Vastine 2
Toivotaan Sörkän lähivirkistysalueiden pysyvän asukkaiden yhteisessä käytössä jatkossakin ja myös virkistysalueille johtavat kulkuväylät. Rantaa on käytetty vuosikymmenten aikana Sörkäläisten uimarantana, kaikki kuntalaiset ovat oikeutettuja uimaan ko. kohdalla.	Lastuniemen ja Mäntyniemen välinen ranta-alue on luonnonmukaista virkistysaluetta keskeisellä paikalla Sörkänmäessä. Takalahden uimaranta sijaitsee Lastuniemen pohjoisrannalla ja kuuluu kaupungin yleisiin pieniin uimarantoihin. Uimarannasta pohjoiseen korttelin 27 tontti 1 ja sen eteläpuolella oleva rantakaistale on yksityisessä omistuksessa muodostaen yhden kiinteistön. Korttelin 31 tontit 1-5 rajoittuvat kaupungin maanomistukseen, rannan lähivirkistysalueeseen. Kaavaluonnoksessa rannan viheralueet tai kulkuoikeudet eivät muutu korttelin 31 ympärillä. Kortteliin 27 tontin 1 länsipuolelle luonnoksessa muodostuu paikalla olevan 1900-luvun alun rakennuskannan salliva loma-asunnon tontti. Rakennus ja rannalla sijainneet muut yhteiskäyttöiset tilat ovat aiemmin sijainneet kaavassa lähivirkistysalueella. Muutoksella korjataan kaava-aluemerkintää.
Tiivistelmä palautteesta 3	Vastine 3
Ei suosita puistoalueen myyntiä yksityiselle. Asia on kerran ratkaistu ja sitä ei pitäisi muuttaa, tarvitaan vain yhteisymmärrystä ja solidaarisuutta.	Ks. vastine nro 2.

Seuraavissa luvuissa on käsitelty luonnosvaiheessa saadut lausunnot ja mielipiteet. Luku 4.2 (sivut 7-25) sisältää kopiot alkuperäisistä viranomaisten ja yhteisöjen lausunnoista, niiden tiivistelmät ja lausuntoihin laaditut vastineet. Luku 4.3 (sivut 26-27) sisältää tiivistelmät mielipiteistä ja niihin laaditut vastineet.

Saapuneet lausunnot:

Lausunto 1; Keski-Suomen ELY-keskus, 13.1.2025

Lausunto 2; Äänekosken ympäristölautakunta, 11.12.2024

Lausunto 3; Äänekosken Energia Oy, 30.12.2024

Lausunto 4; Keski-Suomen liitto, 3.1.2025

Lausunto 5; Suolahden kyläyhdistys, 14.1.2025

Lausunto 6; Keski-Suomen museo, 29.1.2025,

Lausunto 7; Äänekosken kaupunkirakennelautakunta, 11.2.2025

Saapuneet mielipiteet:

Mielipide 1; yksityinen, 29.11.2024

Mielipide 2; yksityinen, 3.12.2024,

Mielipide 3; yksityinen, 3.12.2024

Mielipide 4; yksityinen, 9.12.2024

Mielipide 5: yksityinen, 13.12.2024

Mielipide 6: yksityinen, 7.1.2025

4.2. Viranomaisien ja yhteisöjen lausunnot ja niihin laaditut vastineet

Kopio lausunnosta 1

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Lausunto

13.1.2025

1 (2)
KESELY/3308/2024

Äänekosken kaupunginhallitus
kirjaamo@aanekoski.fi

Lausuntopyyntö Honkalan Sörkänmäen asemakaavan muutos ja osittainen kumoaminen

Lausunto ko. asemakaavan luonnosvaiheen kaava-aineistosta

Suunnittelualue sijaitsee Suolahdessa Honkalan kaupunginosan Sörkänmäen alueella Ruotintien ja Keitele -järven välissä. Matkaa Suolahden keskustaan on noin 2 kilometriä. Äänekosken maankäyttöpalveluilla on tavoitteena uudistaa Suolahden taajaman asemakaavaa laajempina kokonaisuuksina tulevien vuosien aikana. Tällä asemakaavan muutoksella tarkastellaan Sörkänmäen käyttötarkoitusta asumisen lisäksi virkistykseen. Samalla päivitetään vanhentunutta asemakaavaa selkeänä kokonaisuutena ja kumotaan asemakaavaa pohjois- ja länsireunalta.

Keski-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus) on tutustunut asemakaavan muutos luonnokseen ja lausuu siitä seuraavaa:

Kaava-alueella on sijainnut entinen saha, mutta tarkempaa tietoa sen toiminnasta ja alueesta ei ole tiedossa. Vaikka kaava-alueelle ei juurikaan osoiteta uutta rakentamista, tulisi kaava-asiakirjoista (kaavaselostus) ilmetä jollain muotoa entisen sahan sijainti, sekä tieto tai arvio siitä että onko sahatoiminnan seurauksena mahdollisesti maaperään kulkeutunut haitta-aineita ja onko kyseistä asiaa selvitetty/tutkittu.

Kaavakartalla alueen itäosassa Ruotintien ja Majalankadun risteyksen lähetyvillä on kaavamerkintä j-1. Kaavamerkinnöissä ja -määräyksissä kyseiselle kaavamerkinnälle ei löydy selitettä.

Kaavamerkintöihin- ja määräyksiin tulisi lisätä kumottava alueen osa - merkintä.

Kaavakartalle on osoitettu sl-5 kaavamerkinnällä viitasammakon elinympäristöt. Kaavamääräykseen tulisi lisätä maininta hävittämis- ja heikentämiskiellosta.

Kaavan luontoselvityksessä on arvokkaiksi todettuja kohteita kaikkiaan 3 kappaletta; Sörkänmäen noronvarsi, Sörkänmäen lehto ja Lastuniemen luhat. Kaavakartalla edellä mainitut kohteet ovat merkitty luo-1 kaavamerkinnällä, paitsi Lastuniemen luhat. Kyseisen alueen luo-1 kaavamerkinnän poisjättämistä ei ole perusteltu kaavaratkaisussa, vai

Lausunto 2 (2)
13.1.2025 KESELY/3308/2024

onko se vain jäänyt merkitsemättä kaavakartalle. Tältä osin kaava-asiakirjoja tulee tarkistaa ja mahdollisesti täydentää.

Asiakirjan hyväksyminen

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty. Asian on esitellyt ylitarkastaja Juha Romula ja ratkaissut ylitarkastaja Eero Manerus. Merkintä hyväksynnästä on asiakirjan lopussa.

Tiivistelmä lausunnosta 1

Tiivistelmä lausunnosta 1	Vastine 1
Kaavaselistuksesta tulisi ilmetä entisen sahan sijainti sekä tilanne aiemmista maaperän selvityksistä tai tutkimuksista sahatoiminnan alueella. Kaavamerkinnän j-1 ja kumottavan alueen osan selite tulee lisätä. Viitasammakoiden elinympäristön alueen kaavamääräykseen sl-5 tulisi lisätä maininta hävittämisen ja heikentämiskiellosta. Luontoselvityksessä todettu Lastuniemen luhdat -luontokuvio on merkitsemättä kaavakartalla luo-1 merkinnällä.	Sahan rakennukset ovat sijoittuneet vaihteittain uudelleenrakentuneelle asuinalueelle Mäntyniemen ja Lastuniemen välisellä rannalla. Kiinteitä jäännöksiä kuten koneiden jalustoja on poistettu maastosta alueen uudelleen rakentuessa. Lautatarha ja taapelit ovat sijoittuneen rannan alueille, joissa ympäristöä on tiedettävästi siistitty puunkappaleista ja sopimattomasta maantäytöstä. Lisätään kaavaselistukseen havainne sahan sijainnista kartalla. Tarkistetaan kaavamerkinnät vastaamaan karttaa. sl-5 merkinnän sisällössä tuodaan esiin luonnonsuojelulain 78 §:n huomioiminen. 78 §:ssä todetaan yksiselitteisesti, että tiukkaa suojelua edellyttävään eläinlajiin kuuluvien yksilöiden lisääntymis- tai levähdyspaikkoja ei saa hävittää eikä heikentää. Kaavamääräykseen ei nähdä tarpeelliseksi eritellä luonnonsuojelulain sisältöä, jonka kaavamääräys jo edellyttää ottamaan huomioon. Tältä osin ei muutosta sl-5 merkintään.

Kopio lausunnosta 2

ÄÄNEKOSKEN KAUPUNKI

OTE PÖYTÄKIRJASTA

Ympäristölautakunta

§ 32

11.12.2024

Lausuntopyyntö Honkalan Sörkänmäen asemakaavan muutoksesta ja osittaisesta kumoamisesta / lausunnon antaminen

YMPLTK 11.12.2024 § 32
38/10.02.03/2024

Äänekosken kaupungin kaavoitusviranomainen on pyytänyt lausuntoa ympäristölautakunnalta Honkalan Sörkänmäen asemakaavan muutoksesta ja osittaisesta kumoamisesta. Kaavaluonnoksessa käsitellään pääasiassa pientaloasumisen korttelialueita sekä katu- ja virkistysalueita. Alueelle rakentunut pientaloasumisen kokonaisuus on suurelta osin yksityisten maanomistajien omistuksessa. Kaavaluonnokseen on tarkistettu tonttien muodostuminen kiinteistön rajojen mukaisesti ja osin myös maanomistajien toiveiden mukaisesti. Toteutumatonta katuverkkoa ja asumisen alueita on vähennetty suhteessa voimassa olevaan asemakaavaan.

Suunnittelualueelle on tehty luontoselvitys vuoden 2024 aikana kaavaluonnoksen valmistelua varten. Kaavakartalle on osoitettu selvityksessä arvotetut luontokohteet, joita on mm. viitasammakolle tärkeät kosteikkoalueet sl-5 -merkinnällä sekä selvitysalueen arvokkaiksi tunnistetut alueet luo-1 -merkinnällä.

Luontoselvityksen mukaan selvitysalueelta rajattiin neljä luontoarvoiltaan arvokasta aluetta: Sörkänmäen noronvarsi, Sörkänmäen lehto, Lastuniemen luhdat ja kaava-alueelle rajoittuva Myllypuron luhta. Kaikilla näillä alueilla esiintyy luonnonsuojelulain nojalla suojeltua viitasammakon lisääntymispaikkoja. Kohteilla on myös luontotyyppeihin liittyviä arvoja ja alueet ovat tärkeitä myös linnustollisesti.

Kaava-aineisto löytyy kaupungin verkkosivuilta:
[Honkalan Sörkänmäen asemakaavan muutos 992 32/3](#)

Valmistelija Ympäristöpäällikkö Hanna Ahonen, puh. 0400 893 683

Esittelijä Ympäristöpäällikkö Hanna Ahonen

Päätösehdotus Äänekosken kaupungin ympäristölautakunta antaa seuraavan lausunnon:

Viitasammakoiden lisääntymispaikkojen heikentäminen on luonnonsuojelulain nojalla kielletty. Lisääntymispaikkoihin ei tule kohdistaa sellaista maankäyttöä, joka voi muuttaa elinympäristön piirteitä ja siten uhata heikentää tai hävittää viitasammakkojen lisääntymispaikkaa. Kaavassa tulee olla rajattuna riittävän kokoinen alue viitasammakon lisääntymispaikaksi kattaen koko sen noron, puron tai kosteikon, jota viitasammakko hyödyntää lisääntymispaikkanaan. Nyt kaavaehdotuksessa esitetyt luo-1 rajaukset ovat varsin niukasti mitoitettuja ja riskinä on, etteivät ne tosiasiallisesti turvaa viitasammakopopulaation elinpiiriä kokonaisuudessaan. Ympäristölautakunta

suosittelee, että karttaan rajatut lisääntymispaikat on syytä turvata lisäksi kaikelta maankäytöltä vähintään 30 m suojavyöhykkeellä, jolloin alueen kasvillisuus puustoinen (mikroilmasto) säilyy viitasammakon lisääntymisen kannalta suotuisana. Viitasammakot mm. talvehtivat ja oleskelevat myös maa-alueella, joten riittävän kokoisen elinpiirin rajaaminen on tärkeää. Kaavoituksella tulee myös turvata, ettei eri lisääntymis- ja ruokailupaikkojen välinen yhteys katkea. Yhteys on tärkeä populaation elinvoimaisuuden tukemiseksi. Yhteys voidaan merkitä kaavaan ja muotoilla määräykset niin, että varmistetaan luonnon monimuotoisuuden säilyminen ja ekologisen pirstoutumisen vähentäminen kaavaa toteutettaessa.

Kaavamääräyksiin on syytä kirjata viitasammakoiden lisääntymisaluiden ja -yhteyksien huomioiminen viheralueen hoidossa. Mahdolliset hakkuut ja hoitotyöt on syytä hoitaa metsurin avulla jalkaisin, jotta purojen ja norojen varret eivät vahingoitu ja vedenlaatu säilyy suotuisana. Viitasammakkojen lisääntymispaikkojen ylityksiä ei tule sallia tehdä koneilla, koska viitasammakon herkäät mätimunat ja nuijapäävät voivat vahingoittua kiintoainevalumista ja vedenlaadun huonontumisesta. Viitasammakon kannalta paras ajankohta hoitotoimenpiteille on loppukesästä alkusyksyyn, jolloin poikaset ovat siirtyneet maalle.

Sörkänmäen noronvarsi on osittain kaavoitettu maa- ja metsäteollisuuden alueeksi (M), johon on rajattu luontoarvoiltaan arvokas alue merkinnällä sl-5. Luontoselvityksen mukaan vanhaan norouoman ympäristöön sijoittuu monimuotoinen metsä- ja luhtakuvio. Alueella on useita viitasammakon lisääntymisaluita ja alue on vähintäänkin paikallisesti tärkeä lepakoiden ruokailualue. Linnustossa havaittiin uhanalainen hömötiainen ja pesivänä myös esimerkiksi palokärki. Alue olisi hyvä rajata kaavassa selkeällä ja koko alan kattavalla luontoarvoja korostavalla merkinnällä, esimerkiksi merkinnällä MY.

Maisemaa ja ympäristöä muuttavaa toimenpidettä ei saa suorittaa ilman maankäyttö- ja rakennuslaissa (132/1999) 128 §:ssä, ja 1.1.2025 voimaan tulevan rakentamislain (751/2023) 53 §:ssä, tarkoitettua maisematyölupaa. Luontoarvot metsänhoidossa on huomioitava jo kaavan vireilläolon aikana.

Jos jotakin aluetta tai rakennuskohdetta on maiseman, luonnonarvojen, rakennetun ympäristön, kulttuurihistoriallisten arvojen tai muiden erityisten ympäristöarvojen vuoksi suojeltava, asemakaavassa voidaan antaa sitä koskevia tarpeellisia määräyksiä (suojelumääräykset). Suojelumääräysten tulee olla maanomistajalle kohtuullisia (MRL 57 §). Esitetyt toimet eivät ole kohtuuttomina maanomistajille. Toteutuessaan ne tukevat myös Äänekosken kaupungin strategiaa ja sen toimenpideohjelmien toteutumista.

ÄÄNEKOSKEN KAUPUNKI

OTE PÖYTÄKIRJASTA

Ympäristölautakunta

§ 32

11.12.2024

Alue sijaitsee vedenoton kannalta tärkeällä Mutapohjan (0977401) pohjavesialueella. Kaavamääräyksiin olisi syytä lisätä seuraavat kohdat:

- Lämpisemättömiä pintarakenteita tulee välttää mahdollisuuksien mukaan.
- Alueella ei saa säilyttää irrallaan tai varastoida nestemäisiä polttoaineita eikä muita pohjavettä likaavia aineita.
- Öljysäiliöt on sijoitettava rakennuksen sisätiloihin tai maan päälle vesitiiviiseen suoja-altaaseen, jonka tilavuuden tulee olla suurempi kuin varastoitavan öljyn enimmäismäärä.

Alueella on runsaasti havaintoja jättiukonputkista Laji.fi:ssä, joiden torjunta on kiinteistönomistajan vastuulla. Tästä syystä määräyksiin on syytä lisätä ohjauskeinona, että vieraslajien torjunnassa ei saa käyttää pohjavedelle haitallisia torjunta-aineita. Monet niistä hajoavat hitaasti ja kulkeutuvat maaperässä sekä pohjavedessä.

Päätös

Hyväksyttiin.

- - - - -

Otteen oikeaksi todistaa Sari Hänninen
17.12.2024

Tiivistelmä lausunnosta 2

Tiivistelmä	Vastine
Kaavassa tulee olla rajattuna riittävän kokoinen alue viitasammakon lisääntymispaikaksi kattaen koko sen noron, puron tai kosteikon, jota hyödynnetään lisääntymispaikkana. Esitetyt luo-1 rajaukset ovat niukkoja. Ympäristölautakunta suosittelee 30m lisäsuojavyöhykettä kaikelta maankäytöltä mikroilmaston säilyttämiseksi, ja että kaavoituksella turvattaisiin sammakoiden lisääntymis- ja ruokailupaikkojen yhteys. Viheralueiden hoitotoimenpiteet tulisi hoitaa jalkaisin ja ajoittaa loppukesälle tai alkusyksylle. Sörkänmäen noronvarsi on osittain kaavoitettu maa- ja metsäteollisuuden alueeksi (M), johon on rajattu luontoarvoiltaan arvokas alue merkinnällä sl-5. Alue olisi hyvä rajata kaavassa selkeällä ja koko alan kattavalla luontoarvoja korostavalla merkinnällä, esimerkiksi merkinnällä MY. Luontoarvot on huomioitava metsänhoidossa jo kaavan vireilläolon aikana. Esitetyt suojelutoimet eivät ole kohuttomia maanomistajille. Alue sijaitsee vedenoton kannalta tärkeällä Mutapohjan (0977401) pohjavesialueella. Kaavamääräyksiin olisi syytä lisätä seuraavat kohdat: – Lämpisemättömiä pintarakenteita tulee välttää mahdollisuuksien mukaan. – Alueella ei saa säilyttää irrallaan tai varastoida neste-mäisiä polttoaineita eikä muita pohjavettä likaavia aineita. – Öljysäiliöt on sijoitettava rakennuksen sisätiloihin tai maan päälle vesitiiviiseen suoja-altaaseen, jonka tilavuuden tulee olla suurempi kuin varastoitavan öljyn enimmäismäärä.	Asemakaavaratkaisu perustuu alueen rakentuneisuuden tilan todentamiseen. Asemakaavassa ei osoiteta rakentamista tai maankäytöllisiä muutoksia luonnonmukaisille alueille. Kaavaratkaisu ei lisää alueen rakentamista eikä vaikutukseltaan heikennä luonnon monimuotoisuutta, eikä lisää rakennetun asuinalueen ekologista pirstoutumista. Luontokuvioiden aluerajaukset perustuvat alueella vuonna 2024 toteutettuun luontoselvityksen. Luontoarvoja ilmentävät kuviot on tuotu kaavakarttaan tilanteen todentaneen asiantuntijan arviointityöhön ja toimitettuun aluerajaukseen perustuen. Viitasammakoiden elinympäristön rauhoittava sl-5 kaavamerkintä sijoittuu laajempien luo-1 luontokuvioiden sisään, joka toimii ehdotetun kaltaisena lisäsuojavyöhykkeenä MY- ja VL käyttötarkoituksialueilla, jotka turvaavat alueen luontoarvoja maankäytöllisesti. Kaava-alueen pohjoisosaan sijoittuvaa M-aluetta tul- laan luontokuvioiden alueella osoittamaan kaavaehdotuksessa MY-merkinnällä esitetyn mukaisesti. Koska kaava mahdollistaa pääosin pientalovaltaista asumista, ei vettä läpäisemättömiä pintarakenteita ole suurelta osin odotettavissa. Tarkennetaan kuitenkin kaavan yleismääräyksiin hulevesimääräystä seuraavasti: Vettä läpäisemättömiä pintarakenteita tulee välttää piha-alueilla. Kaavan pohjavesialuetta osoittavassa määräyksessä pv-1 kielletään pohjaveden laatua tai määrää vaarantavat toimenpiteet, mikä kattaa lausunnossa esitetyt lisäystoiveet. Kaavakartalla esitetään Äänekosken kaupungilla käytössä ollut määräystä, joka on yhteneväinen mm. Tallilan asemakaavassa esitetyn merkinnän kanssa.

Kopio lausunnosta 3

LAUSUNTO
1/1

30.12.2024

Äänekosken kaupunginhallitukselle

Äänekosken kaupunginhallitus
Hallintokatu 4
44100 Äänekoski

LAUSUNTO: HONKALAN SÖRKÄNMÄEN ASEMAKAAVAN MUUTOS JA OSITTAINEN KUMOAMINEN

VESI

Vesihuollon osalta kaavan toteutumiselle ei ole estettä. Höökinkadun alueen vesihuolto tullaan saneeraamaan 2025-2026 välisenä aikana.

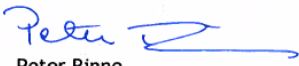
SÄHKÖ

Alueen sähköjohdot ovat suurilta osin ilmassa ja alue tullaan kaapeloimaan v.2028 mennessä. Ruotintien varrella oleva ilmajohto puretaan pois käytöstä kuten myös pylväs-muuntamo Majalan koulun läheltä. Korvaaville kaapeleille ja muuntamoille tulee löytää uudet sijoituspaikat esimerkiksi lähivirkistysalueilta (VL)

KAUKOLÄMPÖ

Alue ei ole kaukolämpöverkkojen toiminta-alueella.

Äänekoskella 30.12.2024
Äänekosken Energia Oy

Peter Rinne
tuotantopäällikkö

Tiivistelmä lausunnosta 3

Tiivistelmä	Vastine
Vesihuollon osalta kaavan toteutumiselle ei ole estettä. Höökinkadun alueen vesihuolto tullaan saneeraamaan 2025-2026 välisenä aikana. Alueen sähköjohdot tullaan kaapeloimaan v. 2028 mennessä. Ruotintien varren ilmajohto ja Majalan koulun läheinen pylväs-muuntamo tullaan purkamaan pois käytöstä. Korvaaville kaapeleille ja muuntamoille tulee löytää uudet sijoituspaikat esimerkiksi lähivirkistysalueilta (VL). Alue ei ole kaukolämpöverkoston toiminta-alueella.	Merkitään tiedoksi. Lisätään kaavakartalle Ruotintienvarrella olevalle VL alueelle ohjeellinen et -merkintä tulevia muutostoi-menpiteitä varten.

Kopio lausunnosta 4

Lähettiläjä: kirjaamo@keskisuomi.fi
Vastaanottaja: [Äänekosken kaupungin kirjaamo](#)
Aihe: Lausunto Honkalan Sörkänmäen asemakaavan muutoksen ja osittaisen kumoamisen luonnoksesta, Äänekoski
Päivämäärä: perjantai 3. tammikuuta 2025 9.55.41

Asia: Lausuntopyyntö: Honkalan Sörkänmäen asemakaavan muutos ja osittainen kumoaminen, Äänekoski
Asianumero: KSL/296/03.02.00/2024
Käsittelijä: Bergius Liisa
Käsittelijän puhelinnumero: |||||
Käsittelijän sähköpostiosoite: liisa.bergius@keskisuomi.fi

Äänekosken kaupunki
kaupunginhallitus
kirjaamo@aanekoski.fi

Viite: Lausuntopyyntö 20.11.2024 Honkalan Sörkänmäen asemakaavan muutoksen ja osittaisen kumoamisen luonnoksesta

KESKI-SUOMEN LIITON LAUSUNTO

Honkalan Sörkänmäen asemakaavan muutoksen tavoitteena on ajantasaistaa kaavamerkintöjä ja -määräyksiä ja tarkastella Sörkänmäen alueen käyttötarkoitusta asumisen ja virkistykseen osalta. Samalla kumotaan vanhaa asemakaavaa alueen länsi-luoteisosassa. Alueella on voimassa vuonna 2009 hyväksytty Suolahti 2020-osayleiskaava.

Lainvoimaisen Keski-Suomen maakuntakaavan kuvausta tulisi täydentää kaavaselostukseen. Maakuntakaavan merkintöjen ja niihin liittyvien määräysten lisäksi maakuntakaavassa annetaan koko maakuntaa koskevia määräyksiä. Suolahden vaneritehtaan t/kem-merkintään liittyvä 0,5 km suojavyöhyke sivuaa Mäntyniemen rantaa.

Keski-Suomen liitolla ei ole muuta maakuntakaavasta johtuvaa huomautettavaa Honkalan Sörkänmäen asemakaavamuutoksen ja osittaisen kumoamisen luonnoksesta.

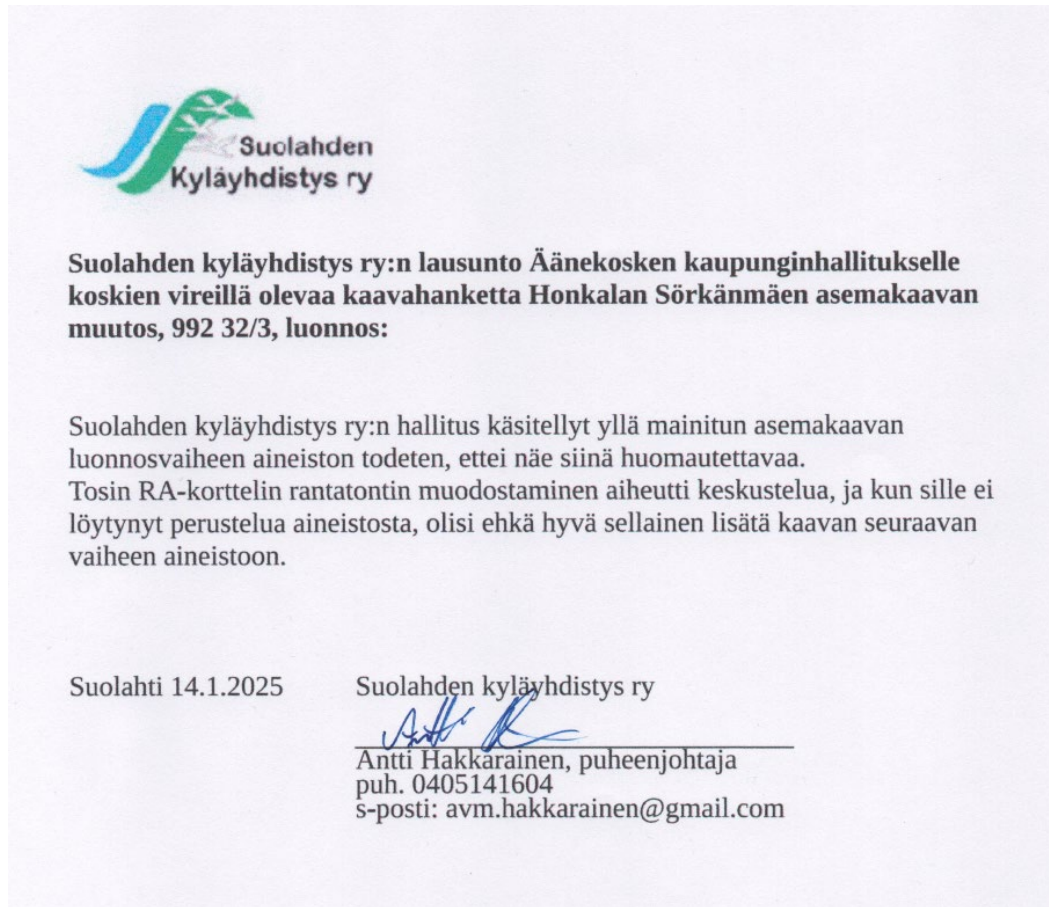
Liisa Bergius
maakunta-arkkitehti
Keski-Suomen liitto

Tämä viesti on lähetetty Keski-Suomen liiton asiantuntijajärjestelmästä, tähän viestiin ei voi vastata sähköpostilla. Lisätietoja antaa tarvittaessa asian käsittelijä.

Tiivistelmä lausunnosta 4

Tiivistelmä	Vastine
Kaavaselostukseen lainvoimaisen Keski-Suomen maakuntakaavan kuvausta tulisi täydentää koko maakuntaa koskevien määräysten osalta, sekä Suolahden vaneritehtaan t/kem merkintään liittyvän suojavyöhykkeen ulottuvuuden osalta Mäntyniemen rannassa.	Täydennetään kaavaselostusta esitetyn mukaisesti. Suolahden vaneritehtaan konsultointivyöhyke on 0,5 km.

Kopio lausunnosta 5

Tiivistelmä lausunnosta 5

Tiivistelmä	Vastine
Kaavaselostukseen tulisi lisätä rantaan osoitetun RA-tontin muodostumisen perustelu.	Lisätään kaavaselostukseen RA-tontin osalta taustatietoa asiasta.

Kopio lausunnosta 6

Jyväskylän kaupunki

LAUSUNTO

Valmistelija amanuenssi Nina Moilanen, nina.moilanen@jyvaskyla.fi, arkeologi Noora Hemminki,
noora.hemminki@jyvaskyla.fi

Äänekosken kaupunki,
Kirjaamo@aanekoski.fi

Lausuntopyyntö 21.11.2024

Keski-Suomen museon lausunto kaavaluonnokseen, Honkalan Sörkänmäen asemakaavan muutos ja osittainen kumoaminen

Keski-Suomen museolle on tullut lausuntopyyntö koskien Äänekosken Suolahden Honkalan kaupunginosassa sijaitsevan Sörkänmäen alueen asemakaavan muutosta ja osittaista kumoamista. Asemakaavan muutoksen ja osittaisen kumoamisen tavoitteena on alueen käyttötarkoituksen muuttaminen asumisen lisäksi virkistykseen. Vanhaa asemakaavaa kumotaan pääosin vesi- ja viheralueen osalta. Kaavahankkeen osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan ei ole pyydetty Keski-Suomen museon lausuntoa.

Alueen aikaisempi kaava on Suolahden kaupungin aikainen (2. Kaupunginosan Honkalan Asemakaavan muutos ja laajennus, 774 656) ja tätä kaavaa koskevia aineistoja ovat kommentoineet Keski-Suomen museo ja Museovirasto. Keski-Suomen museo on lausunnossaan 26.11.2004 kehottanut merkitsemään Pietiläisen konepajan kivijalan ja laiturin kiviarkun jäännökset kaavaan sm-merkinnällä niiden teollisuushistoriallisen arvon vuoksi. Museovirasto puolestaan on esittänyt 29.10.2004 kaava-alueelle ja koko Suolahden kaupungin alueelle kohdistuvaa muinaisjäännösinventointia tuolloisen ja tulevan kaavoituksen vuoksi, mieluiten niin että inventointi suoritettaisiin keväällä 2005. Keski-Suomen museo on 14.2.2005 antanut lausunnon, jonka mukaan asemakaavan muutoksessa on riittävästi otettu huomioon alueen kulttuurihistorialliset arvot, kun erityisinventoinnissa tutkittu kohdealue (nähtävästi viitataan Pietiläisen konepajan alueeseen) on merkitty kaavaan.

Pietiläisen konepajan jäännökset sijaitsevat kumottavaksi suunnitellulla kaava-alueella. Kaavaselostuksessa ei käsitellä kaavan vaikutuksia Pietiläisen konepajan jäännöksiin eikä muihin varhaiseen teollisen toimintaan liittyviin rakenteisiin. Tällainen selvitys tulee alueelta tehdä ennen ehdotusvaihetta, selvityksen tulokset tulee toimittaa Keski-Suomen museon arkeologille hyväksyttäväksi ennen kuin kaava-aineisto asetetaan nähtäville. Keski-Suomen museo huomauttaa, että se voi vaatia arkeologisen inventoinnin suorittamista alueella, mikäli asiaa ei

KESKI-SUOMEN MUSEO

Alvar Aallon katu 7
PL 634, 40101 Jyväskylä
puh. 050 360 8020
ksmuseo.info@jyvaskyla.fi

Jyväskylän kaupunki

LAUSUNTO

muihin seikkoihin viittaamalla voida selvittää.

Sivulla 21 todetaan että kaavoitushankkeen alueella on teollisesta toiminnasta kertovia kivijalkoja tai muita rakenteita, jotka ovat tulevaisuudessa potentiaalisia teollisuusarkeologisia kohteita. Keski-Suomen museo toteaa, että ne ovat jo nyt teollisuusarkeologisia kohteita. Timo Kantonen on selvittänyt Keiteleen teollisuusperintöä 1900-luvulla ja tähän selvitykseen on viitattu Keski-Suomen museon 14.2.2005 lausunnossa. Kantosen selvitys on varmasti edelleen riittävä maan päälle näkyvien rakenteiden osalta, mutta on huomattava, että varhainen teollisuus on voinut jättää maahan näkymättömiin myös mahdollisesti vaarallisia rakenteita tai maa-aineksia sinnekin, missä ei ole maan päälle näkyviä rakenteita. Keski-Suomen museo ei ole voinut aikaisemmin ilmaista kantaansa selvitystarpeista, koska sitä ei kutsuttu viranomaisneuvotteluihin tai pyydetty aikaisemmassa vaiheessa lausuntoa kaavahankkeesta. Sivulle 21 on korjattava lausunnon ja neuvojen antajaksi Museoviraston tilalle aluevastuumuseo eli Keski-Suomen museo.

Asemakaavan taustaselvitykseksi Äänekosken kaupunki on tehnyt rakennusinventoinnin, jossa tarkastellaan alueen rakentumisen vaiheita, rakennuskantaa ja sen kulttuurihistoriallisia arvoja. Alueelle on tehty rakennusinventointi myös 2006, jota uusi rakennusinventointi osaltaan täydentää ja ajantasaistaa. Rakennusinventointi tunnistaa suunnittelualueelta yhden kulttuurihistoriallisia arvoja käsittävän aluekokonaisuuden: Höökinkadun ja osin Majalankadun varteen rakentuneen sahan työntekijöiden asuinalueen sekä yksittäisenä rakennuksena Sahanhoitajan eli Valttarin talon osoitteessa Majalankatu 15.

Rakennetun kulttuuriympäristön osalta asemakaavan luonnokseen on merkitty suojeltavaksi Sahanhoitajan talo. Rakennus on merkitty asuinpientalojen korttelialueelle sr-2 -merkinnällä, jota koskee kaavamääräys *"Suojeltava rakennus. Kulttuurihistoriallisesti ja kaupunkikuvan kannalta arvokas rakennus, jonka ominaispiirteet tulee korjaus- ja muutostöissä säilyttää. Erityisesti julkisivukorjauksissa tulee käyttää alkuperäisiä tai niitä vastaavia materiaaleja."*

Sahanhoitajan talo tontteineen sijoittuu myös Höökintien ja Majalankadun miljöökokonaisuuteen, joka on huomioitu asemakaavan luonnoksessa s-11 merkinnällä, jota koskee kaavamääräys *"Suojeltava alueen osa. Alueella olevien rakennusten ja piha-alueiden kulttuurihistorialliset ja rakennustaiteelliset kannalta arvokkaat ominaispiirteet tulee säilyttää. Uudisrakentamisen yhteydessä ja julkisivukorjauksia tehtäessä tulee käyttää alueen ympäristön luonteeseen soveltuvia materiaaleja. Autotallit tulee rakentaa erilleen asuinrakennuksesta. Julkisivun yhtäjaksoinen seinäpinta kadun puoleisella sivulla saa olla enintään 11m. Aukotukset ja rakennustaiteelliset yksityiskohdat tulee toteuttaa ympäröivään rakennuskantaan sopivalla tavalla kadun puoleisilla sivuilla. Rakennusmassan riittävä korkeus noppamaisella muodolla tai*

KESKI-SUOMEN MUSEO

Alvar Aallon katu 7
PL 634, 40101 Jyväskylä
puh. 050 360 8020
ksmuseumo.info@jyvaszkyla.fi

KESKI-SUOMEN MUSEO

Jyväskylän kaupunki

LAUSUNTO

kapealla runkosyvytydellä tukee 1900-luvun alun rakennuskannan muodostavan ympäristön ominaispiirteitä.”

Kaavaselostus toteaa Sahanhoitajan talosta rakennusinventoinnin perusteella seuraavaa: *”rakennus on sahayhdyskunnalle merkittävä rakennus, tyyppiesimerkki 1900-luvun virka-asunnosta, ja on hyvin säilyneen piharakennuksen kanssa harvinainen Sörkänmäen muuttuneessa rakennuskannassa. Rakennukset ovat säilyneet alkuperäiselle asulleen tunnistettavissa, ovat Suolahdelle kulttuurihistoriallisesti edustavia ja sijaitsevat ympäristössään keskeisellä paikalla vaikuttaen katunäkymiin ja alueen taajamakuvaan.”* Keski-Suomen museo yhtyy näkemykseen rakennuksen merkittävyydestä ja pitää sen suojelemista perusteltuina. Keski-Suomen museo kuitenkin esittää suojelumerkinnän kaavamääräykseen tarkennuksia:

Kaavamääräyksen selite ”suojeltava rakennus” esitetään muutettavaksi muotoon ”suojeltu rakennus”, joka kuvaa selkeämmin rakennusten kaavasuojelun tilannetta. Määräykseen esitetään lisättäväksi, että rakennusta ei saa purkaa. Se selkeyttää nykykäsityksen mukaan suojelun tarkoitusta kaavamääräyksissä. Lisäksi määräykseen esitetään lisättäväksi, että rakennuksessa tehtävissä rakentamislupaa vaativissa asioissa on pyydettävä Keski-Suomen museon lausunto ennen lupa-asian ratkaisemista. Muutos- tai korjaustoimet eivät saa heikentää rakennuksen kulttuurihistoriallisia arvoja.

Asemakaavan luonnoksen kaavakartassa jää epäselväksi koskeeko suojelumerkintä myös pihapiirin suurikokoista ja hyvin säilynyttä talousrakennusta. Rakennusta ympäröivä raja on kaavamerkintöjen selityksen perusteella tulkittavissa myös rakennusalaksi. Toisaalta rakennusala vaikuttaa muutoin koskevan lähes tonttia. Keski-Suomen museo esittää, että myös talousrakennus huomioidaan suojelumerkinnällä, jolloin sr-merkinnän tulee kaavakartassa olla näkyvissä myös talousrakennuksen kohdalla. Keski-Suomen museo ei näe tarpeelliseksi käyttää suojelumerkinnän yhteydessä numerointia asemakaavoissa, joissa ei ole useita toisiinsa nähden hierarkkisia suojelumääräyksiä. Keski-Suomen museo on havainnut, että asemakaavan suojelumääräyksen tulkinnassa asemakaavamääräyksen sanallinen sisältö on se, joka ratkaisee suojelun asteen käytännön tasolla.

Höökintien ja Majakadun miljöökokonaisuuden luonne voidaan rakennusinventoinnin perusteella tunnistaa kerrokselliseksi ja pienipiirteiseksi. Rakennuksiin Sahanhoitajan taloa lukuun ottamatta kohdistunut melko paljon muutoksia, jotka ovat heikentäneet niiden rakennushistoriallisia arvoja. Kulttuurihistoriallinen merkittävyys liittyykin pääasiassa aluekokonaisuuden ominaispiirteisiin ja

KESKI-SUOMEN MUSEO

Alvar Aallon katu 7
PL 634, 40101 Jyväskylä
puh. 050 360 8020
ksmuseumo.info@jyvaskyla.fi

Jyväskylän kaupunki

LAUSUNTO

niiden muodostamiin miljööarvoihin. Alueellisen suojelumääräyksen tavoitteena on kaavaselostuksen mukaan ohjata mahdollista täydennysrakennusta huomioimaan Sörkänmäen historiallisesti keskeisimmän alueen ominaispiirteet rakennusmassoilla ja toimintojen sijoittelulla. Suojelualueen kaavamääräys ohjaa lisäksi kulttuurihistoriallisten arvojen ja ominaispiirteiden säilyttämiseen.

Keski-Suomen museon näkemyksen mukaan alueellinen suojelumääräys on sopiva menetelmä alueen kulttuurihistoriallisten ja kaupunkikuvallisten arvojen vaalimiseen ja määräyksen tavoitteet ovat oikeanlaisia. On myös perusteltua, ettei monin tavoin muuntuneille yksittäisille rakennuksille ole kohdistettu julkisivuihin kohdistuneita suojelumääräyksiä.

Keski-Suomen museo esittää kuitenkin, että s-11 kaavamääräystä selkeytettäisiin, jolloin tulkinnanvaraisuus suojelun tavoitteista vähenisi. Keski-Suomen museo ehdottaa, että kaavamääräyksessä erotettaisiin selkeämmin olemassa olevaa rakennuskantaa ja piha-alueita koskevat määräykset ja täydennysrakentamisena tehtävän uudisrakentamisen määräykset.

Olemassa olevaa rakennusperintöä koskeviin määräyksiin Keski-Suomen museo esittää lisättäväksi, että rakennukset tulee ensisijaisesti pyrkiä säilyttämään. Julkisivukorjauksien materiaalivalintoja ohjaavan määräystekstin lisäksi alueen rakennusperinnön historiallista luonnetta voi vahvistaa ohjaamalla kaavamääräyksellä korjauksia ensisijaisesti entistävään suuntaan. Kaavamääräys voi esimerkiksi edellyttää, että mikäli rakennusosia joudutaan vaihtamaan, tulee se tehdä rakennuksen alkuperäisiä yksityiskohtia kunnioittaen ja käyttäen alkuperäistä vastaavia tai rakentamisajalle tyypillisiä materiaaleja.

Keski-Suomen museo pitää hyvänä, että uudisrakentamista ohjataan kaavamääräyksillä sovitettavaksi alueen ominaispiirteitä huomioivaan ja luonnetta vahvistavaan suuntaan. Miljöökokonaisuuden luonteen säilymisen kannalta Keski-Suomen museo esittää kuitenkin huolensa asemakaavaluonnoksen mahdollistamasta kehityksestä, jossa tonteille on mahdollista rakentaa toinen asuinrakennus. Yleistyessään kaksi tontille toteutettua asuinrakennusta muuttaa oleellisesti alueen luonnetta. Keski-Suomen museo esittää, että aluesuojelumerkinnän alueelle sallittaisiin tontille vain yksi asuinrakennus.

Uudisrakentamisen osalta s-11 merkinnän kaavamääräyksen viimeinen virke on luonteeltaan toteava eikä määräävä ja jättää varsin paljon tulkinnanvaraa. Keski-Suomen museo esittää, että määräystä selkiytettäisiin ohjaamalla tarkemmin mahdollisia kattokulmia ja runkosyvyyksiä

KESKI-SUOMEN MUSEO

Alvar Aallon katu 7
PL 634, 40101 Jyväskylä
puh. 050 360 8020
ksmuseumo.info@jyvaskyla.fi

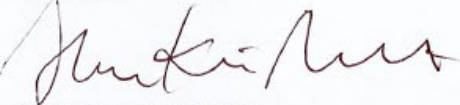

Jyväskylän kaupunki

LAUSUNTO

yksikerroksisten ja puolitoistakerroksisten rakennusten kohdalla tai täydentämällä määräyksiä rakentamistapaohjeilla, jossa voidaan määritellä myös sallitut julkisivumateriaalit ja mahdollisia muita esimerkiksi aukotuksiin liittyviä seikkoja.

Keski-Suomen museo
28.1.2025

Hanna-Kaisa Melaranta

museotoimenjohtaja

hanna-kaisa.melaranta@jyvaskyla.fi

Tiedoksi:

Museovirasto: kirjaamo@museovirasto.fi

Keski-Suomen ELY-keskus; kirjaamo.keski-suomi@ely-keskus.fi

KESKI-SUOMEN MUSEO

Alvar Aallon katu 7
PL 634, 40101 Jyväskylä
puh. 050 360 8020
ksmuseo.info@jyvaskyla.fi

K E M U
KESKI-SUOMEN MUSEO

Tiivistelmä lausunnosta 6

Tiivistelmä	Vastine
Alueen aiemmassa asemakaavan laatimisprosessissa Keski-Suomen museo ja Museovirasto ovat kehottaneet merkitsemään kaavaluonnoksessa kumottavalla alueen osalla sijaitsevan Pietiläisen konepajan kivijalan ja laiturin jäännökset sm-merkinnällä teollisuushistoriallisen arvon vuoksi. Museovirasto on lisäksi esittänyt Suolahden kaupungille tehtäväksi kattavaa muinaisjäännösinventointia. Keski-Suomen museo on lausunut alueen kulttuurihistoriallisten arvojen olevan otettu huomioon kaavassa riittävällä tasolla [viitaten Timo Kantosen vuonna 1997 laatimaan Keiteleen teollisuusperintöä käsittelevään julkaisuun]. Pietiläisen konepajan jäännökset sijaitsivat kumottavaksi suunnitellulla kaava-alueella. Kaavaselostuksessa ei käsitellä kaavan vaikutuksia Pietiläisen konepajan jäännöksiin eikä muihin varhaisen teollisen toiminnan rakenteisiin. Selvitys kaavan vaikutuksista tulee toimittaa Keski-Suomen museon arkeologille hyväksyttäväksi ennen kuin kaava-aineisto asetetaan nähtäville. Keski-Suomen museo voi vaatia arkeologisen inventointia alueelle, mikäli asiaa ei voida muihin seikkoihin viittaamalla voida selvittää. Keski-Suomen museo toteaa, että teollisesta toiminnasta jääneet rakenteet ovat teollisuusarkeologisia kohteita, ja Timo Kantosen Keitele-järven teollisuusperintöä käsittelevän selvityksen olevan edelleen riittävä maanpäällisten kohteiden osalta. Mahdollisten vaarallisten rakenteiden tai maa-aineisten osalta on selvitystarvetta. Keski-Suomen Museo ei ole voinut ilmaista kantaansa selvitystarpeesta, koska sitä ei kutsuttu viranomaisneuvotteluihin tai pyydetty lausumaan kaavahankkeesta aikaisemmassa vaiheessa. Sivulle 21 tulisi korjata lausunnon ja neuvonnan antajatahoksi Keski-Suomen museo Museoviraston sijaan. [kuvaus kaavan tueksi laaditusta rakennusinventoinnista ja kaavaluonnoksen suojelumerkinnöistä] Luonnokseen on merkitty suojeltavaksi Sahanhoitajan talo sr-2 -merkinnällä. Sahanhoitajan talo tontteineen sijoittuu myös Höökintien ja Majalankadun miljöökokonaisuuteen, joka on huomioitu asemakaavan luonnoksessa s-11 -merkinnällä. Keski-Suomen museo yhtyy näkemykseen rakennuksen merkittävyydestä ja pitää sen suojelua perusteltuna. Tarkennuksena ”suojeltava rakennus” esitetään muutettavaksi ”suojeltu rakennus” ja lisättävän, että rakennusta ei saa purkaa. Määräyksen lisäksi esitetään lisättäväksi, että rakennuksessa tehtävissä rakentamislupaa vaativissa asioissa on pyydyttävä Keski-Suomen	<u>Arkeologia</u> Asemakaavamuutos on osa Suolahden taajaman päivitystyötä, jossa ajantasaistetaan asemakaavaa, yhtenäistetään kaavamääräyksiä ja kumotaan toteutumattomilta reuna-alueilta. Selvitys alueen arkeologisista seikoista ja kaavan kumoutumisen vaikutuksesta Pietiläisen konepajan kivijalan tunnettuun kiinteään muinaisjäännökseen on tehty kesäkuussa 2025 arkkitehdin toimesta ja lähetetty Keski-Suomen museon arkeologi Noora Hemmingille sähköpostitse 1.7.2025 kaavaehdotuksen valmistelun yhteydessä. Merkittään tiedoksi aiempien selvitysten todettavan riittäväksi maanpäällisten kohteiden osalta. Kaavahankkeesta ei ole järjestetty viranomaisneuvotteluja, sillä kaavamuutoksen laatiminen ei ole maakunnallisesti merkittävä hanke. Kaavaselostuksen sivun 21 kuvaus koskee voimassa olevaa asemakaavamääräystä, jonka mukaan lausunnonantaja on ollut Museovirasto. Kohde sijoittuu kumottavalle asemakaavan osalle, eikä muita muinaismuistokohteita sijaitse kaava-alueella, joten kaavamääräyksissä ei sm -merkintää esitetä. Toimenpiteenä Pietiläisen konepajan kivijalan muinaisjäännös saatetaan kaavaprosessin yhteydessä museoviranomaisen ylläpitämään muinaismuistorekisteriin, jotta kaavan kumoutuminen ei heikennä tietoisuutta kohteen muinaismuistolakiin perustuvasta suojelusta. Muinaismuistolaki (295/1963) rauhoittaa automaattisesti ilman eri toimenpiteitä lain piiriin kuuluvat kiinteät muinaisjäännökset ja kieltää sellaiset toimenpiteet, jotka saattavat olla vaaraksi muinaisjäännöksen säilymiselle. Kaavan kumoutuminen alueelta ei heikennä rauhoitusta tai jäänteiden säilymisen edellytyksiä. Kohde sijoittuu alueella voimassa olevan yleiskaavan mukaiselle virkistysalueelle, jolle ei tule toteutettavaksi rakentamista. <u>Rakennettu kulttuuriympäristö</u> Asemakaavan tarkoituksena on yhtenäistää Äänekosken kaupungilla käytössä olevia kaavamääräyksiä. Rakennetun kulttuuriympäristön kohteiden määräyksissä käytetään termiä ”suojeltava rakennus”, mikä turvaa rakennuksen säilymisen rakentamislupaa vaativissa toimenpiteissä. Muutetaan Sahanhoitajan talon suojelukohteelle merkintä sr-7, jota on käytetty mm. viimeisimmässä lähialueen asemakaavassa. sr-7 merkinnän määräys; ”<i>Suojeltava rakennus. Kulttuurihistoriallisesti ja kaupunkikuvan kannalta arvokas rakennus, jonka ominaispiirteet tulee korjaus- ja</i>

museon lausunto ennen lupa-asian ratkaisemista. Muutos- ja korjaustoimet eivät saa heikentää rakennuksen kulttuurihistoriallisia arvoja.

Asemakaavaluonnoksen kaavakartalla jää epäselväksi koskeeko suojelumerkintä myös talousrakennusta. Keski-Suomen museo esittää myös talousrakennuksen huomioitavaksi sr-suojelumerkinnällä. Keski-Suomen museo ei näe tarpeelliseksi käyttää suojelumerkinnän yhteydessä numerointia asemakaavoissa, joissa ei ole toisiinsa nähden hierarkisia suojelumääräyksiä. Asemakaavamääräyksen sanallinen sisältö ratkaisee suojelun asteen käytännön tasolla.

[kuvaus Höökinkadun ja Majalankadun aluekokonaisuudesta, jolle on annettu alueellinen suojelumääräys]. Keski-Suomen museon näkemyksen mukaan alueellinen suojelumääräys on sopiva menetelmä alueen kulttuurihistoriallisten ja kaupunkikuvallisten arvojen vaalimiseen ja määräyksen tavoitteet ovat oikeanlaisia. On myös perusteltua, ettei monin tavoin muuntuneille yksittäisille rakennuksille ole kohdistettu julkisivuihin kohdistuneita suojelumääräyksiä.

Selkeytykseksi esitetään, että kaavamääräyksessä erotettaisiin selkeämmin olemassa olevaa rakennuskantaa ja piha-alueita koskevat määräykset ja täydennysrakentamisena tehtävät uudisrakentamisen määräykset. Rakennusperintöä koskeviin määräyksiin esitetään lisättävän, että rakennukset tulee ensisijaisesti pyrkiä säilyttämään. Alueen rakennusperinnön historiallista luonnetta voi vahvistaa ohjaamalla korjauksia ensisijaisesti entistävään suuntaan alkuperäisiä yksityiskohtia säilyttäen ja käyttäen alkuperäisiä tai rakentamisajalle tyypillisiä materiaaleja.

Keski-Suomen museo pitää hyvänä, että uudisrakentamista ohjataan kaavamääräyksillä sovitettavaksi alueen ominaispiirteitä huomioivaan ja luonnetta vahvistavaan suuntaan. Miljöökokonaisuuden luonteen säilymisen kannalta on huomattavaa, että tonteille on mahdollista rakentaa toinen asuinrakennus, mikä voi yleistyessä muuttaa alueen luonnetta. Esitetään, että aluesuojelumerkinnän alueella sallittaisiin vain yksi asuinrakennus.

Kaavamerkinnän s-11 suojelumääräyksen osalta esitetään selkeytettävän ohjaamaan tarkemmin mahdollisia kattokulmia ja runkosyvyysyksi- ja puolitoistakerroksisten rakennusten kohdalla tai täydentämällä määräyksiä rakentamistapaohjeella, jossa voidaan määritellä sallitut julkisivumateriaalit, aukotustapa ja mahdollisia muita seikkoja.

muutostöissä säilyttää. Erityisesti julkisivukorjauksissa tulee käyttää alkuperäisiä tai niitä vastaavia materiaaleja. Rakentamislupaa vaativissa toimenpiteissä on kuultava museoviranomaista.”

Tarkennetaan Sahanhoitajan talon rakennussuojelun merkintätapa vastaamaan Suolahden Tallilan asemaakaavassa käytettyä suojelumääräystä sr-7 ja korttelialueen merkintää AO/s, mikä osaltaan huomioi talousrakennuksen säilymistä.

Suojelumerkinnän numeroindeksi vastaa Äänekosken kaupungin asemakaavoissa käytettävää tapaa. Sitä ei ole syytä muuttaa yhden kaavan osalta, mikä vaikeuttaisi ajantasa-kaavan tulkintaa jatkossa ja aiheuttaisi ristiriitaa eri asema-kaavojen tulkinnoissa.

Täsmennetään aluesuojelumääräystä s-11 seuraavaan muotoon; ”Suojeltava alueen osa. Alueella olevan rakennuskannan kulttuurihistorialliset ja rakennustaiteelliselta kannalta arvokkaat ominaispiirteet tulee säilyttää. Muutos- ja korjaustoimenpiteet tulee toteuttaa entistäen alkuperäisiä yksityiskohtia säilyttäen sekä käyttäen alkuperäisiä tai rakentamisajalle tyypillisiä materiaaleja.

Uudisrakentaminen tulee sovittaa olemassa olevaan rakennuskantaan. Aukotukset ja rakennustaiteelliset yksityiskohdat tulee toteuttaa ympäröivään rakennuskantaan sopivalla tavalla. Julkisivun yhtäjaksoinen seinäpinta kadun puoleisella sivulla saa olla enintään 11 m. Rakennuksen toteutus riittävän korkeana noppamaisella muodolla tai kapealla runkosyvytydellä tukee alueen säilyneiden pientalojen rytmiä.

Talousrakennukset tulee rakentaa erilleen asuinrakennuksesta eikä sellaista tule liittää asuinrakennukseen katoksilla. Tasa- tai pulpettikattoja ei sallita merkinnän alueella.”

AO merkinnän alueella on mahdollista toteuttaa yksi asuinrakennus, joka voi olla kaksiasuntainen. Asuinrakennusten määrä on kuitenkin vain yksi. Mikäli AO merkinnän alueelle sallitaan yhtä asumisen päärakennusta enemmän asuinrakennuksia, tulee se kaavamääräyksessä mainita. AP merkinnän alueella on mahdollista toteuttaa erillisiä pientaloja. AO kaavamääräykseen ei nähdä tarpeelliseksi rajoittaa tarkemmin asuinrakennusten lukumäärää. s-11 määräyksessä huomioidaan jo talousrakennusten sijoittaminen erilleen asuinrakennuksesta.

Koska alueen rakennuskanta on moninaista ja edustaa erikäisiä pientalorakennustapoja, ei yhtenäistävää rakennustapaohjetta katsota tarpeelliseksi.

Kopio lausunnosta 7

ÄÄNEKOSKEN KAUPUNKI

Kaupunginhallitus	§ 9
Kaupunginhallitus	§ 283
Kaupunkirakennelautakunta	§ 9

OTE PÖYTÄKIRJASTA

15.01.2024
18.11.2024
06.02.2025

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus:

- 1) hyväksyy kaavoittajan vastineen, joka koskee osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta jätettyä palautetta; ja
- 2) päättää asettaa 18.11.2024 päivätyn asemakaavan muutosluonnoksen ja siihen liittyvän sitovan tonttijaon MRL 62 §: n ja MRA 30 §:n mukaisesti julkisesti nähtäville kuulemistä varten. Kaavaluonnosaineistosta pyydetään tarvittavat viranomaisten lausunnot.

Päätös

Hyväksyttiin.

KAURAK 06.02.2025 § 9
38/10.02.03/2024

Äänekosken kaupunginhallitus on 18.11.2024 pyytänyt lausuntoa Honkolan Sörkänmäen asemakaavan muutoksesta ja osittaisesta kumoamisesta. Lausunnon kohteena oleva kaavan muutoksilla tarkastellaan kaavan käyttötarkoitusta asumiseen ja virkistykseen. Vanhentunutta asemakaavaa päivitetään ja myös kumotaan sen pohjois- ja länsireunalla. Kumoaminen koskee lähivirkistys- ja vesialueita sekä kahta rakennettua asuin- ja liikennealuetta. Kumottavalla alueella on myös neljä rakentamatonta omakotitalotonttia. Asemakaavan luonnos on asetettu nähtäville 27.11.2024 – 15.1.2025 väliseksi ajaksi.

Suunnitellun kaavan ehdotetut ratkaisut perustuvat käytännössä rakennetun ympäristön tilanteen mukaisesti. Nyt esitettävät rakentamattomat aluevaraukset hyödyntävät jo toteutettua katuverkkoa. Tämä tarkoittaa sitä, että kaupunkirakennepalveluiden vastuualueelle ei tule tarvetta investoida alueen katurakentamiseen. Uudessa kaavassa poistuisi siten myös katuvaraukset Nehenkadun osalta sekä Mortinkatua koskien Hintakankadun eteläpuolelta. Lisäksi kaavaa tullessiin luonnoksen mukaisesti toteutettuna kumoamaan suunnittelualueen lännen – ja lounaanpuolella, jossa kumotaan vesialuetta, katualueita sekä korttelialuetta. Kumoaminen koskee pinta-alaltaan vajaata 20 hehtaaria ja muutoksen alainen asemakaava on n. 28 ha:n suuruinen alue. Yhteensä siis suunnittelualueen pinta-ala on reilut 47 hehtaaria.

Kaava-alueen länsipuolella sijaitsee Porttilankatu. Kaavaluonnoksessa esitetään, että kadun loppupään alueelle sijoittuva kaava kumotaan. Kumoaminen on järkevää, koska alue ei ole toteutunut voimassa olevan kaavan mukaisesti ja kaupungilla ei ole tarvetta investoida kyseisen katualueen rakentamiseen. Nyt kaavan ulkopuolelle jäävän katuyhteyden osalle tämä tarkoittaa

ÄÄNEKOSKEN KAUPUNKI

OTE PÖYTÄKIRJASTA

Kaupunginhallitus	§ 9	15.01.2024
Kaupunginhallitus	§ 283	18.11.2024
Kaupunkirakennelautakunta	§ 9	06.02.2025

myös muutosta. Yhteys muuttuu kaavan kumoamisen myötä pihatieksi (yksityistie) ja kaupunki tulee lopettamaan kadun kunnossapidon uuden kaava-alueen rajalle, mikäli kaava etenee ehdotusvaiheen jälkeen hyväksyttäväksi. Samalla kaupunki tulee purkamaan Porttilankadun, kaupungille kuulumattoman huoltovastuun alueelta, katuvalaistusta koskevat rakenteet.

Ympäristölautakunta on lausunnossaan ottanut seikkaperäisesti kantaa alueen luontoarvoihin. Todettakoon kuitenkin, että alue sijaitsee vedenoton kannalta tärkeällä Mutapohjan pohjavesialueella. Siksi kaavamääräyksissä tulisi ottaa kantaa läpäisemättömiin pintarakenteisiin ja toimintaan, jotka voivat aiheuttaa pohjavesien likaantumista. Keväällä 2024 jätettiin valtuustoaloite koirapuiston rakentamisesta Suolahteen. Vaikka kaavoitus on tarkastellut koirapuiston rakentamista kyseisen kaavan alueelle, sitä ei voitane alueelle toteuttaa alueen ollessa pohjavesialuetta. Koirapuistolle on tarvittaessa esitettävä paikkaa muualta Suolahdesta.

Alueella sijaitseva Borovitsinpuisto ei nimeltään vastaa tämänhetkistä ajattelua paikan nimistä. Paikan nimiä on syytä tarkastella kaavamuutoksien yhteydessä. Koska paikannimet ovat merkittävä osa kulttuuriperintöä, niillä on siten viesti menneestä tulevaan. Borovitsinpuisto on nimetty Venäläisen kaupungin mukaan Borovitsin kaupungin ollessa Suolahden kaupungin ystävyyskaupunki. Nyt ystävyystoiminta on loppunut, eikä puiston nimeä ole perusteltua pitää entisellään.

Honkolan Sörkänmäen asemakaavan muutoksesta ja osittaisesta kumoamisesta on laadittu vuorovaikutusraportti, jossa ilmenee osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta saatu palaute. Palautteita saatiin kolme kappaletta, joihin kaavoittaja on antanut vastineet. Yksi palautteista koski uimarannan pysyttämistä alueella. Kaavassa on tarkoitus säilyttää Takalahden uimaranta, joka kuuluu kaupungin yleisiin uimarantoihin.

Kaavan tarkastelu auttaa myös alueen hulevesien hallintaa koskevia päämääriä. Kaavassa on otettu huomioon tarpeelliset Äänekosken kaupungin huleveden hallintaa koskevat periaatteet.

Sörkänmäen alueen rakennusinventointi on suoritettu 2024. Inventoinnin pohjalta on myös syntynyt esitys rakennettujen suojelukohteiden merkitsemiseksi kaavaan. Kaavassa Suolahden kulttuurihistoriallista rakennuskantaa edustavat sahanhoitajan talo piharakennuksineen. Sr-2 merkintä löytyy likipitäen Majalankadun puolesta välistä.

Kaavaluonnos täyttää asetetut keskeiset tavoitteet ja uudistaa hyvin voimassa olevat kaavamääräykset nykypäivän tasolle ja noudattaa

ÄÄNEKOSKEN KAUPUNKI		OTE PÖYTÄKIRJASTA
Kaupunginhallitus	§ 9	15.01.2024
Kaupunginhallitus	§ 283	18.11.2024
Kaupunkirakennelautakunta	§ 9	06.02.2025

siten rakenteeltaan yhtenäisesti muita Äänekosken kaupungin asemakaavoja. Tärkeät lähivirkistysalueiden toiminnalliset edellytykset on otettu kaavaluonnoksessa hyvin huomioon. Alueelle jää sopivasti väljyyttä jättämällä rinteisiä metsäalueita rakentamisen ulkopuolelle. Väljä asuminen mahdollistaa siten myös toteuttaa hulevesien hallinnan imeytettäviksi kiinteistöjen omilla alueilla.

Valmistelija	Tekninen johtaja Tommi Rautjärvi, puh. 040 054 3587.
Esittelijä	Teknisen johtajan sijainen, kaupunkirakennepäällikkö Erika Räihä, puh. 040 762 3811.
Päätösehdotus	Kaupunkirakennelautakunta päättää antaa esittelytekstin mukaisen lausunnon.
Päätös	Hyväksyttiin.

Liitteet	7 Honkalan Sörkänmäen asemakaavan muutos ja osittainen kumoaminen / Kaavaluonnos
	Otteen oikeaksi todistaa 11.2.2025
	Kati Kinnunen toimistos sihteeri

Tiedoksianto		
pvm	vastaanottaja	tiedoksiantotapa / tiedoksiantaja
11.2.2025	Kaavoitus	sähköpostitse / Kati Kinnunen

Tiivistelmä lausunnosta 7

Tiivistelmä	Vastine
Kaavaluonnoksessa ehdotetut ratkaisut perustuvat rakennetun ympäristön tilanteen todentamiseen. Esitetyt rakentamattomat aluevaraukset hyödyntävät jo toteutettua katuverkkoa. Kaupunkirakennepalveluiden vastuualueelle ei tule tarvetta investoida alueen katurakentamiseen. Uudessa kaavassa poistuisi katuvaraukset Nehenkatu sekä osa Mortinkatua Hintikankadun eteläpuolella. Porttilankadun loppupään kumoaminen on järkevää, koska alue ei ole toteutunut voimassa olevan kaavan mukaisesti ja kaupungilla ei ole tarvetta katualueen rakentamiselle. Kumottavalle alueenosalle sijoittuva katu-yhteys muuttuu yksityistieksi ja vastuu kunnossapidosta siirtyy kaupungilta pois. Kaupunki tulee purkamaan Porttilankadun katuvalaistusta koskevat rakenteet. Alue sijaitsee vedenoton kannalta tärkeällä Mutapohjan pohjavesialueella. Kaavamääräyksissä tulisi ottaa kantaa läpäisemättömiin pintarakenteisiin ja toimintaan, jotka voivat aiheuttaa pohjavesien likaantumista. Keväällä 2024 jätetyssä valtuustoaloitteessa koirapuisto ei sovellu toteutettavaksi pohjavesialueelle. Alueella sijaitsevan Borovitsinpuiston nimi on syytä tarkastella kaavamuutoksen yhteydessä. Borovitsinpuisto on nimetty venäläisen kaupungin mukaan Suolahden ystävyyskaupungin Borovitsin mukaan. Ystävyystoiminnan lakattua nimeä ei ole perusteltua säilyttää. Osallistumis- ja arvioimissuunnitelmasta saadussa palautteista yksi koski uimarannan säilyttämistä alueella. Kaavassa on tarkoitus säilyttää Takalahden uimaranta, joka kuuluu kaupungin yleisiin uimarantoihin. Kaavan tarkastelu auttaa alueen hulevesien hallintaa koskevia päämääriä. Kaavassa on otettu huomioon tarpeelliset Äänekosken kaupungin huleveden hallintaa koskevat periaatteet. Kaavaluonnos täyttää asetetut keskeiset tavoitteet ja uudistaa voimassa olevat kaavamääräykset nykypäivän tasolle noudattaen yhtenäisesti muita Äänekosken kaupungin asemakaavoja. Lähivirkistysalueiden toiminnalliset edellytykset on otettu hyvin huomioon. Alueelle jää sopivasti väljyyttä jättämällä rinteisiä metsäalueita rakentamisen ulkopuolelle. Väljä asuminen mahdollistaa hulevesien hallinnan imeytettäväksi kiinteistöjen omilla alueilla.	Merkitään tiedoksi. Kaava-alue on kokonaisuudessaan pientaloasumiselle osoitettua aluetta, joten vettä läpäisemätöntä aluetta ei juurikaan arvioida toteutuvan. Äänekosken kaupungilla käytössä oleva pv-1 merkintä kattaa tavoitteen pohjaveden laatua tai määrää vaarantavien toimenpiteiden rajoittamisesta. Koirapuisto esitetään asemakaavassa ohjeellisella merkinnällä. Koirapuiston tulee varustaa tarpeellisilla roska-astioilla, joihin koirien jätökset voidaan kerätä. Koirapuiston sijoittamista alueelle ei nähdä riskinä pohjavedelle. Nimistötoimikunta päätti kokouksessaan 8.5.2025 Borovitsinpuiston uudesta nimestä. Nimi muutetaan kaavaehdotuskartalle. Merkitään tiedoksi.

4.3. Yksityishenkilöiden mielipiteet ja niihin laaditut vastineet

Tiivistelmä mielipiteestä 1	Vastine 1
Paikka, johon Koirapuistoa on suunniteltu, on jo lasten suosimaa ”harrastealuetta”. Alueella on hyvä polut maastopyöräilyyn, RL-autoiluun ja muihin leikkeihin. Talvisin alue on myös suosittu mäenlaskupaikka. Tästä syystä ja siitä että alue on takapihallamme emme toivo koirapuistoa rakennettavaksi Pässinmäkeen. Myöskin omat koiramme varmasti häiriintyvät. Koirapuistolle on varmasti tilaa esim. Suojarinteen alueella, eikä siellä ole asutustakaan yhtä lähellä.	Kaavamerkintä ”kp” on ohjeellinen koirapuistolle varattava alueenosa, joka toimii ehdotuksena toiminnon sijoittamiselle. Ohjeellisen aluevarauksen sisällyttäminen asemakaavan virkistysalueelle mahdollistaa toteuttamisen tulevaisuudessa. Koirapuiston toteutettava laajuus, vaikutukset ja sopivat aukioloajat arvioidaan sijaintia valittaessa päätöksenteossa. Asemakaavassa ohjeellisenä esitetty -merkintä huomioi tehdyn valtuustoaloitteen koirapuiston mahdollistamisesta Suolahteen. Sijoittamalla koirapuisto asutuskeskittymän yhteyteen varmistetaan tarkoituksenmukaisuus, saavutettavuus ja tuetaan alueen virkistysalueiden ja ulkoilureittien kehittämistä. Koirapuisto voi aktiivisena päivittäisenä toimintona lisätä alueen myönteistä liikehdintää ja tuoda luonnollisia valvonnallisia etuja. Koirapuisto on hyvä sijoittaa viivähtämistä tukevaan viihtyisään ympäristöön ulkoilureittien saavutettavuusalueelle. Muiden virkistystoimintojen läheisyys auttaa hoidetun aluekokonaisuuden muodostumista. Lastuniemenpuiston uimaranta ja Pässinmäen palloilukenttä ympäristöineen muodostavat keskeisen Suolahden Honkalan kaupunginosan yhtenäisen virkistysalueen. Kaavaprosessissa tarkastellaan ohjeellisen aluevarauksen siirtämistä Lastuniemenpuiston alueelle Pässinmäen keskeisen lasten- ja nuorten virkistysalueen sijaan. Koirapuisto palvelee ennen kaikkea lähiympäristönsä tarpeita. Sijoittuessaan Lastuniemenpuiston alueelle koirapuisto voi tukea rannan virkistysreittien ylläpitoa ja kehittämistä. Kaavassa huomioidaan koirapuistoa koskeva palaute. Pässinmäen virkistysalue jätetään asemakaavaehdotuksessa vapaa-muotoiseen virkistyskäyttöön.
Tiivistelmä mielipiteestä 2	Vastine 2
Pässinmäki on vuosikymmeniä toiminut lasten leikkipaikkana ympäri vuoden. Tälläkin hetkellä lapset leikkivät siellä mitä mielikuvituksellisimpia leikkejä. Milloin seikkailijat, milloin poliisia ja rosvoa. Pässinmäki eli Sörkkäläisille monttu, on tärkeä kohtaamispaikka lasten kanssa ja lasten keskinäinen paikka tavata muita lapsia. Kesäisin siellä menee pyöräilyrata ja talvella siellä voi nähdä iltamyöhälläkin lapsia pulkkamaässä. En missään nimessä halua tälle paikalle koirapuistoa, joka ei pelkästään tuhoaisi leikkipaikkaa vaan aiheuttaisi häiriötä lähellä asuville asukkaille.	Ks. vastine nro 1.
Tiivistelmä mielipiteestä 3	Vastine 3
Pässinmäen koirapuisto on asemakaavaluonnoksessa sijoitettu keskelle lasten ja nuorten käyttämää leikki-, mäenlasku- ja crossailualueutta! Voisiko koirapuiston	Ks. vastine nro 1.

suunnitella muualle, jotta alue jäisi edelleen lasten ja nuorten käyttöön.	
Tiivistelmä mielipiteestä 4	Vastine 4
Hyvä, että puistoja on nimetty, mutta miten puisto määritellään? Esimerkiksi Borovitsinpuisto taitaa olla pelkkä ryteikköä. Myöskin Mortinkadun ja Leinosenkadun kulma on pelkkää pajukkoa. Siitä on osakkaat pitäneet huolta purosta asti: ajaneet nurmikon siistiksi. Muu osa on surkeaa epäsiistiä ryteikköä. Onko suunniteltu kunnostaa edes jotakin k.o. alueesta?	Asemakaavassa on osoitettu lähivirkistysalueet Lastuniemenpuisto, Pässinmäki ja Borovitsinpuisto alueille aiemmin annetuilla nimillä, joissa esiintyy sana puisto. Lähivirkistysalueet (VL) ovat virkistys- ja ulkoilukäyttöön tarkoitettuja taajamarakenteeseen kytkeytyviä alueita, joita ei ole tarkoitettu rakennettavan puistomaisiksi. Puisto merkinnällä (P) osoitettaisiin virkistysalueet, jotka on rakennettu tai on suunniteltu rakennettavaksi puistomaisiksi alueiksi. Puistojen hoidon tasoa ei kuitenkaan määritellä asemakaavan yhteydessä. Lähivirkistysalueiden ympäristönhoidossa tulee huomioida todetut luontoarvot. Borovitsinpuiston luo-1 aluerajaus osoittaa luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeän luonnontilaisena säilytettävän alueen, johon sijoittuu luonnonsuojelulain nojalla suojellun viitasammakon elinympäristöä.
Tiivistelmä mielipiteestä 5	Vastine 5
Omistamme kiinteistöjä kaavaluonnos-alueella. Uudessa kaavaluonnoksessa suunnitellut tontit maillemme on ok. Kuinka kulku tonteille on ajateltu? Nehenkatu on poistettu. Alue on vuokrattuna viljelykäyttöön. Borovitsinpuisto sinällään hyvä, että jää alueita myös luonnontilaan. Mielipiteemme koirapuiston ajattelusta sijainnista on yhtäläinen. Pässinmäki ja ”monttu” kenttineen on ikiaikainen asukkaiden ja lähinnä lasten vapaa-ajanviettopaikka, jonne koirapuisto ei oikein sovellu. Alueen koirilla on vapaata luontoa riittämiin. Keskustassa tarve painottuu, varsinkin heille, joilla ei ole autoa. Siten Sörkkä ei ole paras paikka vaan jossain keskustan liepeillä, Suojarinne esim? Honkala-tilaan on ikiajan kuulunut venepaikka Lastuniemen kupeessa. Tämä pysynee voimassa? (piirros) Onko tulevalla uudella asemakaavalla vaikutusta vuokraviljelysopimukseen? Keiteleen rannoille suunnitellut lähivirkistysalueet kulkuoikeuksineen ovat myös positiiviset asiat.	Asemakaavaluonnoksessa korttelin 74 tonttien 1-3 liittymät käännettäisiin Ruotintielle. Tonttien tienpuoleisella laidalla on liittymäkielto-merkintä muilta osin. Korttelin 25 ajoyhteyden ohjeellinen sijainti on merkitty Hintikankadulta lähivirkistysalueen reunalta. Koirapuistosta ks. vastine nro 1. Asemakaavamuutoksella ei ole vaikutusta viljelyalueen käyttöön. Muutos mahdollistaa tonttien muodostamisen asemakaavan mukaisiksi tulevaisuudessa. Venepaikka Lastuniemen venevalkamassa muodostettaisiin rasiiteena/käyttöoikeutena kiinteistölle. Asemakaavassa selaista ei merkittäisi.
Tiivistelmä mielipiteestä 6	Vastine 6
Kevyen liikenteen yhteyttä välillä Höökinkatu-Ruotintie ei saa poistaa. Se on elintärkeä kulkuyhteys. Tonttien Höökinkatu 15 ja 17 välistä on lyhin ja kaikista turvallisin kulku Ruotintien kevyenliikenteen väylälle. Lapsia asuu Höökinkadulla nyt ja tulevaisuudessa ja heidän turvallinen liikkuminen on kaikkein tärkeintä.	Ko. kevyen liikenteen yhteys (pp) on poistettu kaavaluonnoksessa. Yhteyden ala on esitetty muodostettavaksi osaksi korttelin 23 tonttia 11.

5. Ehdotusvaiheen vuorovaikutus

Keski-Suomen museon lausunnossa pyydetty lisäselvitys Sörkänmäen arkeologisista seikoista ja kaavamuutoksen vaikutuksista Pietiläisen koepajan kivijalan kiinteään muinaisjäännökseen lähetettiin Keski-Suomen museon arkeologille Noora Hemmingille sähköpostitse 1.7.2025 ennen kaavaehdotuksen nähtäville asettamista.

Kaavaehdotus asetettiin nähtäville 27.8. – 26.9.2025 väliseksi ajaksi kaupungin kotisivuille, Suolahden kirjastolle ja kaupungintalon ala-aulaan.

5.1. Kaavaehdotuksesta saatu palaute

Kaava-aineistosta saatiin neljä muistutusta ja kuusi lausuntoa. Keski-Suomen ELY-keskus ilmoitti, ettei sillä ole lausuttavaa aineistosta. Seuraavissa luvuissa on käsitelty ehdotusaineistosta saadut lausunnot ja muistutukset. Luku 5.2 (sivut 29-40) sisältää kopiot alkuperäisistä viranomaisten ja yhteisöjen lausunnoista, niiden tiivistelmät ja lausuntoihin laaditut vastineet. Luku 5.3 (sivut 41-42) sisältää tiivistelmät muistutuksista ja niihin laaditut vastineet.

Saapuneet lausunnot:

Lausunto 1; Äänekosken ympäristölautakunta, 17.9.2025

Lausunto 2; Keski-Suomen liitto, 22.9.2025

Lausunto 3; Äänekosken Energia Oy, 24.9.3035

Lausunto 4; Jyväskylän seudun ympäristöterveys, 26.9.2025

Lausunto 5; Keski-Suomen museo, 21.8.2025

Lausunto 6; Kaupunkirakennelautakunta, 2.10.2025

Saapuneet muistutukset:

Muistutus 1; yksityinen, 9.9.2025

Muistutus 2; yksityinen, 16.9.2025

Muistutus 3; yksityinen, 22.9.2025

Muistutus 4; yksityinen, 6.10.2025

5.2. Viranomaisten ja yhteisöjen lausunnot ja niihin laaditut vastineet

Kopio lausunnosta 1

YMPLTK 17.09.2025 § 40
38/10.02.03/2024

Honkalan Sörkänmäen asemakaavan muutos ja osittainen kumoaminen / Kaavaehdotus ja sitova tonttijako

Suolahden Honkalan kaupunginosassa sijaitsevan Sörkänmäen alueen asemakaavan muutoksessa päivitetään ja kumotaan asemakaavaa pohjois- ja länsireunalta lähivirkistys- ja vesialueilta sekä kahdelta rakennetulta asuinkiinteistöltä. Kumottavalle alueelle sijoittuu neljä rakentamatonta omakotitonttia. Suunnittelualue sijaitsee noin 2 kilometrin etäisyydellä Suolahden keskustasta pohjoiseen Ruotintien länsipuolella. Asemakaavan muutos on käynnistetty Äänekosken kaupungin aloitteesta (kaupunginhallitus 15.1.2024 § 9) ja se sisältyy kaupungin kaavoitusohjelmaan vuosille 2024-2026. Kaavaehdotus ei ole kaavaluonnosvaiheesta merkittävästi muuttunut.

Kaava-alueen pohjoisosassa sijaitseva luo-1 aluetta ympäröivän alueen M- merkintä (maa- ja metsätalousalue) on vaihdettu MY- merkinnäksi (maa- ja metsätalousalue, jolla on erityisiä ympäristöarvoja), jolla on huomioitu ympäristölautakunnan asiassa antama lausunto. Lisäksi Lastuniemenpuiston eteläkärjen sl-5 merkinnän ympärille on

vastaavasti rajattu luo-1 merkinnällä laajempi alue. Viime lausunnon yhteydessä on jäänyt lausumatta koirapuiston sijoittamisesta pohjavesialueelle, mistä syystä asia nähdään tarpeellisenä nostaa esille tässä vaiheessa. Koirapuisto on siirretty Pässinmäen puistoalueelta rannalle Lastuniemenpuistoon. On huomion arvoista, että koirapuisto sijaitsee edelleen 1-luokan pohjavesialueella minkä lisäksi aivan rannan tuntumassa. Koirapuiston eteläpuolella sijaitsee pohjavedenotamo, johon vesi kulkeutuu rantaimeytyksenä. Koirapuistosta kulkeutuu maaperään ja viereiseen vesistöön ravinteita sekä taudinaiheuttajia, joista ajan saatossa aiheutuu ranta-alueen rehevöitymistä ja pohjaveden pilaantumisvaaraa.

[Honkalan Sörkänmäen asemakaavan muutos, 992 32/3](#)

Valmistelija	Ympäristötarkastaja Jatta Heikkinen, puh. 0400 545 346
Esittelijä	Ympäristöpäällikkö Hanna Ahonen, puh. 0400 893 683
Päätösehdotus	Ympäristönsuojeluviranomainen huomauttaa, että koirapuistoa ei lähtökohtaisesti tulisi perustaa pohjavesialueelle erityisesti, kun kyseessä on pohjavesialue, jolla sijaitsee pohjavedenotamo. Mikäli puisto tästä huolimatta halutaan perustaa, tulee puiston perustamis- töissä huomioida maaperän suojarakenteet ja hulevesien ohjautuminen sekä kuulla Äänekosken Energia Oy:ta juomaveden laadun turvaamiseksi ja varata tilaisuus ympäristövalvonnalle kommentoida ympäristön pilaantumisen vaaraa vähentävien rakenteiden suunnittel- maa.
Päätös	Hyväksyttiin.

Tiivistelmä lausunnosta 1

Tiivistelmä	Vastine
Kaava-alueen pohjoisosassa sijaitseva luo-1 aluetta ympäröivän alueen M -merkintä on vaihdettu MY-merkinnäksi, jolla on huomioitu ympäristölautakunnan antama lausunto. Lastuniemenpuiston eteläkärjen sl-5 merkinnän ympärille on rajattu luo-1 merkinnällä laajempi alue. Viime lausunnon yhteydessä on jäänyt lausumatta koirapuiston sijoittamisesta pohjavesialueelle. Koirapuisto on siirretty Pässinmäen puistoalueelta rannalle Lastuniemenpuistoon. Koirapuisto sijaitsee 1-luokan pohjavesialueella ja lisäksi aivan rannan tuntumassa. Koirapuiston eteläpuolella sijaitsee pohjavedenottamo, johon vesi kulkeutuu rantaimetyksenä. Koirapuistosta kulkeutuu maaperään ja vesistöön ravinteita ja taudinaiheuttajia, joista aiheutuu ranta-alueen rehevöitymistä ja pohjaveden pilaantumisvaaraa. Koirapuistoa ei lähtökohtaisesti tulisi perustaa pohjavesialueelle, kun kyseessä on pohjavesialue, jolla sijaitsee pohjavedenottamo. Mikäli puisto halutaan perustaa, tulee perustamistoissa huomioida maaperän suojarakenteet, hulevesien ohjautuminen sekä kuulla Äänekosken Energia Oy:ta juomaveden laadun turvaamiseksi ja varata tilaisuus ympäristövalvonalle kommentoida ympäristön pilaantumisen vaaraa vähentävien rakenteiden suunnitelmaa.	Merkitään tiedoksi. Kaavakartalla säilytetään koirapuiston ohjeellinen alueen-osamerkintä kp. Kaavamerkinnällä mahdollistetaan toiminnan sijoittaminen asemakaava-alueelle osaksi Lastuniemen virkistysaluekokonaisuutta. Äänekosken Energia Oy ei ole lausunnossaan pois sulkenut koirapuiston toteuttamista pohjavesialueelle. Äänekosken pohjavesialueiden suojelusuunnitelman päivitystyössä (2025) ilmenee, ettei esitetty sijainti kohdistu Muta-pohjan pohjavedenottamon lähisuoja-, kaukosuoja-, tai Mutapohjan pohjaveden muodostumisalueille. Pohjavedenottamo sijoittuu suunnittelualueelta n. 750m etelään Tallillan kaupunginosaan. Hydrogeologinen pohjavesialueen muodostumisalue sijoittuu esitetyn sijainnin pohjoispuolelle harjuiseen maastoon. Lastuniemi on alavaa ja rehevää rantametsää, jonka alueella on tunnistettu riskikohde ”vanhan sahan ja tervapaperitehtaan toimintoja” (liite 3.15). Koirapuiston sijoittelun mahdollistaminen osaksi Lastuniemen virkistysaluetta ei muodosta realistista uhkaa pohjaveden laadulle. Koirien ulkoilutus on nähtävä tavallisen asumiseen liittyvänä ja kaupungin tarjoaman virkistysalueen luonnollisena ja paikalla pitkään olleena toimintona. Kaavakartan yleismääräyksiin lisätään koirapuiston rakentamiseen ja ylläpitoon liittyvää ohjeistusta; <i>Koirapuiston toteuttamisessa tulee tarpeellisilta osin huomioida pohjavesialue, jonka pilaantuminen tulee estää. Koirapuisto tulee varustaa riittävän jäteastioin.</i>

Kopio lausunnosta 2

Viite: Lausuntopyyntönnne 25.8.2025 Honkalan Sörkänmäen asemakaavan muutoksen ja osittaisen kumoamisen ehdotuksesta

KESKI-SUOMEN LIITON LAUSUNTO

Honkalan Sörkänmäen asemakaavan muutoksen tavoitteena on ajantasaistaa kaavamerkintöjä ja -määryksiä ja tarkastella Sörkänmäen alueen käyttötarkoitusta asumisen ja virkistykseen osalta. Samalla kumotaan vanhaa asemakaavaa alueen länsi-luoteisosassa. Alueella on voimassa vuonna 2009 hyväksytty Suolahti 2020-osayleiskaava.

Keski-Suomen liiton kaavaluonnoksesta antama lausunto on huomioitu kaavaehdotuksen valmistelussa. Keski-Suomen liitolla ei ole maakuntakaavasta johtuvaa huomautettavaa Honkalan Sörkänmäen asemakaavamuutoksen ja osittaisen kumoamisen ehdotuksesta.

Liisa Bergius
maakunta-arkkitehti
Keski-Suomen liitto

Tiivistelmä lausunnosta 2

Tiivistelmä	Vastine
Kaavaluonnoksesta annettu lausunto on huomioitu kaavaehdotuksen valmistelussa. Liitolla ei ole huomautettavaa kaavaehdotuksesta.	Merkitään tiedoksi.

Kopio lausunnosta 3

LAUSUNTO: HONKALAN SÖRKÄNMÄEN ASEMAKAAVAN MUUTOS JA OSITTAINEN KUMOAMINEN

VESI

Vesihuollon osalta kaavan toteutumiselle ei ole estettä. Alueella olemassa olevat vesi-huoltolinjojen rasitteet tulee jättää voimaan.

SÄHKÖ

Kaava mahdollistaa alueen maakaapeloinnin, uusien tonttien sähköliittymät ja uuden puistomuuntamon rakentamisen Ruotintien varren ET-alueelle. Esitämme tarpeen toisen uuden ET-alueen määrittämiselle muuntamoa varten Porttilankadun varteen alueen lähi-virkistysalueen laitaan.

KAUKOLÄMPÖ

Alue ei ole kaukolämpöverkkojen toiminta-alueella.

Tiivistelmä lausunnosta 3

Tiivistelmä	Vastine
Vesihuollon osalta kaavan toteutumiselle ei ole estettä. Alueella olemassa olevat vesihuoltolinjojen rasitteet tulee jättää voimaan. Kaava mahdollistaa alueen maakaapeloinnin, uusien tonttien sähköliittymät ja uuden puistomuuntamon rakentamisen Ruotintien varren ET-alueelle. Esitämme tarpeen toisen uuden ET-alueen määrittämiselle muuntamoa varten Porttilankadun varteen alueen lähivirkistysalueen laitaan. Alue ei ole kaukolämpöverkkojen toiminta-alueella.	Merkitään tiedoksi. Lisätään kaavakartalle Porttilankadun varren lähivirkistysalueelle ohjeellinen et-alueen osan merkintä. Varaus osoitetaan luontoarvoja osoittavan luo-1 kuvion ulkopuolelle.

Kopio lausunnosta 4

LAUSUNTO HONKALAN SÖRKÄNMÄEN ASEMAKAAVAN MUUTOKSESTA JA OSITTAISESTA KUMOAMISESTA, EHDOTUSVAIHE, ÄÄNEKOSKI

Äänekosken kaupunki pyytää Jyväskylän seudun ympäristöterveyden lausuntoa Honkalan Sörkänmäen asemakaavan muutoksesta ja osittaisesta kumoamisesta.

Suunnittelualue sijaitsee Honkalan kaupunginosassa noin 2 kilometrin etäisyydellä Suolahden keskustasta pohjoiseen Ruotintien ja Keiteleen välissä. Suunnittelualue on pientalovaltaista taajamatyyppistä asuinalueita sekä virkistysaluetta. Alueen pinta-ala on noin 47,3 ha, josta kumoutuvaa pinta-alaa on luoteis- ja länsiosissa noin 19,5 ha. Kumoutuvat alueet ovat lähinnä lähivirkistys- ja vesialueilta. Kaava kumoutuu lisäksi kahdelta rakennetulta asuin- ja teistöltä ja neljältä rakentamattomalta omakotitontilta alueen luoteisosasta.

Suunnittelualueella hulevedet johdetaan pääasiassa avouomina. Porttilankadun sekä Ruotintien varrella on hulevesiviemärintiä. Suunnittelualueen laajimmalta alueelta kerääntyvä pintavesi kulkeutuu Keiteleeseen.

Suunnittelualueen mahdollisia ympäristöhäiriötä aiheuttavia tekijöitä ovat järveltä kantautuva liikenteen aiheuttama melu ja vaneritehtaan toiminnan ääni. Ranta-alueelle ei lisätä rakennuspaikkoja olemassa olevien lisäksi. Asemakaavamuutoksessa ei osoiteta uusia alueva-
rauksia entisen teollisuustoiminnan alueella.

Muutokset suunnittelualueella sijoittuvat pääosin Alinanpuiston (ent. Borovitsinpuisto) ympäristöön, johon aikaisemmin oli kaavoitettu laajemmin asumisen korttelialueita. Asumisen korttelialueita poistetaan luontokuvioiden alueelta ja sijoitetaan uudelleen olevan katuverkon yhteyteen. Alinanpuiston ympäristössä kaavalla poistuu lisäksi toteutumattomia katualue-
va-
rauksia. Muutoksessa lähivirkistysalueen määrä lisääntyy.

Suunnittelualue kuuluu Mutapohja -nimiseen pohjavesialueeseen, joka on luokiteltu vedenhankintaa varten tärkeäksi pohjavesialueeksi. Pohjavesialueen tila on määritetty hyväksi. Mutapohjalla sijaitsee toiminnassa oleva vedenottamo.

Lastuniemenpuiston pohjoisosassa sijaitsee uimaranta. Puiston eteläosassa niemen kärjen takaisessa lahdelmassa on venevalkamaksi varattu alue. Uudessa kaavassa on osoitettu venevalkamakäyttöön myös uimarannan viereinen Majalankadun ja Keiteleen välinen puisto-
kaistale. Lastuniemenpuistoon on lisäksi sijoitettu koirapuistoalue.

Jyväskylän seudun ympäristöterveyslautakunta on päättänyt 28.5.2025 kokouksessaan (§ 9) siirtää toimivaltaansa kuuluvien lausuntojen antamisen ympäristöterveyden viranhaltijoiden toimivaltaan, ellei asian luonne tai laajuus vaadi lautakunnan käsittelyä.

Jyväskylän seudun ympäristöterveys antaa seuraavan lausunnon

- Suunnittelualue sijaitsee tärkeällä pohjavesialueella, missä sijaitsee Äänekosken Energian yksi päävedenottamoista. Vedenottamolta johdetaan vettä pääasiassa Suolahden ja Sumiaisten alueille. Kaavaehdotuksessa on annettu pohjaveden suojelua koskevia määräyksiä.
- Suunnittelualueen käytössä ja rakentamisessa tulee minimoida riskit, joista voisi aiheutua haittaa talousveden raakavetenä käytettävän Mutapohjan pohjaveden laadulle tai antoisuudelle.
- Kaavatyössä tulee huomioida myös voimassa oleva pohjavesien suojelusuunnitelma sekä sen päivittämisen yhteydessä mahdollisesti nousevat asiat.

- Suunnittelualueella sijaitsee Äänekosken kaupungin ylläpitämä yleinen Takalahden uimaranta. Venevalkaman sijainnista ei saa aiheutua riskiä uimaveden laadulle tai rannan käyttäjien turvallisuudelle.
- Suunnittelualueelle on suunnitelmissa koirapuisto. Vedenoton kannalta tärkeälle pohjavesialueelle ei riskejä liene tarkoituksenmukaista lisätä. Koirapuiston sijoituksessa tulee huomioida myös läheinen uimaranta ja uimareiden turvallisuus.

Jyväskylä 26.9.2025

Ari Laitinen
ympäristöterveystarkastaja

Tiivistelmä lausunnosta 4

Tiivistelmä	Vastine
Suunnittelualue sijaitsee tärkeällä pohjavesialueella, missä sijaitsee Äänekosken Energian yksi päävedenottamoista. Vedenottamolta johdetaan vettä pääasiassa Suolahden ja Sumiaisten alueille. Kaavaehdotuksessa on annettu pohjaveden suoje- luja koskevia määräyksiä. Suunnittelualueen käytössä ja rakentamisessa tulee minimoida riskit, joista voisi aiheutua haittaa talousveden raakavetenä käytettävän Mutapohjan pohjaveden laadulle tai antoisuudelle. Kaavatyössä tulee huomioida myös voimassa oleva pohjavesien suojelusuunnitelma sekä sen päivittämisen yhteydessä mahdollisesti nousevat asiat. Suunnittelualueella sijaitsee Äänekosken kaupungin ylläpitämä yleinen Takalahden uimaranta. Venevalkaman sijainnista ei saa aiheutua riskiä uimaveden laadulle tai rannan käyttäjien turvallisuudelle. Suunnittelualueelle on suunnitelmissa koirapuisto. Vedenoton kannalta tärkeälle pohjavesialueelle ei riskejä liene tarkoituksenmukaista lisätä. Koirapuiston sijoituksessa tulee huomioida myös läheinen uimaranta ja uimareiden turvallisuus.	Merkitään tiedoksi. Äänekosken Energia Oy ei ole lausunnossaan pois sulkenut koirapuiston toteuttamista pohjavesialueelle. Äänekosken pohjavesialueiden suojelusuunnitelman päivitystyössä (2025) ilmenee, ettei esitetty sijainti kohdistu Mutapohjan pohjavesialueen lähisuoja-, kaukosuoja-, tai pohjaveden muodostumisalueille. Mutapohjan pohjavedenottamo sijoittuu suunnittelualueelta n. 750m etelään Tallilla kaupunginosaan, ja hydrogeologinen pohjavesialueen muodostumisalue sijoittuu esitetyn sijainnin pohjoispuolelle harjuiseen maastoon. Lastuniemi on alavaa ja rehevää rantametsää, jonka alueella on tunnistettu riskikohde ”vanhan sahan ja tervapaperitehtaan toimintoja” (liite 3.15). Koirapuiston sijoittelun ei mahdollistaminen muodosta realistista uhkaa pohjaveden laadulle. Koirien ulkoilutus on nähtävä tavallisen asumiseen liittyvänä ja kaupungin tarjoaman virkistysalueen luonnollisena ja paikalla pitkään olleena toimintona. Lisätään yleismääräyksiin koirapuiston rakentamiseen ja ylläpitoon liittyvää ohjeistusta; <i>Koirapuiston toteuttamisessa tulee tarpeellisilta osin huomioida pohjavesialue, jonka pilaantuminen tulee estää. Koirapuisto tulee varustaa riittävän jäteastioin.</i>

Kopio lausunnosta 5

Jyväskylän kaupunki

LAUSUNTO

Asia: JyväskyläDno-2025-3140

Valmistelijat intendentti Saija Silen, saija.silen@jyvaskyla.fi arkeologi Noora Hemminki,
noora.hemminki@jyvaskyla.fi

Äänekosken kaupunginhallitus
Hallintokatu 4
44100 Äänekoski
kirjaamo@aanekoski.fi

Lausuntopyyntö 21.8.2025

Äänekoski, Honkalan Sörkänmäen asemakaavan muutos ja osittainen kumoaminen, ehdotusvaihe

Keski-Suomen museolle on tullut lausuntopyyntö Äänekosken kaupungilta otsikon mukaisesta kaavahankkeesta. Suunnittelualue sijaitsee Äänekoskella Suolahden taajaman pohjoisosassa ja sen koko on n. 47,4 ha. Sörkänmäen pientaloalueen asemakaavan muutoksessa aluetta tarkastellaan asumisen lisäksi virkistymiseen, päivitetään vanhentunutta asemakaavaa yhtenä kokonaisuutena ja kumotaan asemakaavaa pohjois- ja länsireunalta. Kaavahankkeen tarkoituksena on tarkastaa kaavamerkintöjen ja -määräysten ajantasaisuus sekä tutkia kaavassa osoitettujen aluevarausten tarpeellisuutta. Alueella on sekä yksityistä, että Äänekosken kaupungin maanomistusta. Suurin osa rakentumattomista pientalotonteista on yksityisessä omistuksessa.

Keski-Suomen museo on lausunut asemakaavasta sen luonnosvaiheessa. Tässä yhteydessä todettiin, että asemakaavan muutoksen pohjaksi tehty rakennetun kulttuuriympäristön selvitys on tehty kattavasti ja on tarjonnut riittävästi tietoa rakennusperinnön arvoista ja säilymistavoitteista asemakaavan laadintaa varten. Lisäselvityksille ei ollut tarvetta.

Rakennusinventointiin perustuen Keski-Suomen museo on ottanut kantaa luonnosvaiheessa rakennetun kulttuuriympäristön suojelumääräyksiin 28.1.2025 antamallaan lausunnolla. Nyt lausunnolla olevassa asemakaavaehdotuksessa ei ole huomioitu Keski-Suomen museon edellyttämiä muutoksia suojelumääräyksiin s-11 ja sr-7 eikä tehty lausunnon mukaisesti lisäselvitystä piharakennuksen osalta, joka liittyy suojeltuun rakennukseen.

Keski-Suomen museo katsoo, että rakennuslain (2023) uudistuksen tulee aikaisempaa vahvemmin keskittyä asemakaavan suojelumääräyksien vaikuttavuuteen. Kaavamääräykset ovat ensisijainen keino turvata kulttuurihistoriallisesti arvokkaat rakennukset määräämällä suojelusta ja sen tarkoituksesta eli säilyttämisestä. Selkeä ja yksiselitteinen kaavamääräys helpottaa myös rakennusvalvonnan ja kulttuuriperintöalan viranomaisten yhteistyötä. Hyvin laadituista asemakaavoista on tullut rakennetun kulttuuriperinnön osalta tärkein työkalu kansallisen kulttuuriperinnön säilyttämisessä. Keski-Suomen museo kantaa erityistä huolta siitä, millä vakavuudella kaupungin maankäytössä on suhtauduttu rakennetun kulttuuriympäristön suojeluun ja niistä annettuun asiantuntijalausuntoon.

KESKI-SUOMEN MUSEO

Alvar Aallon katu 7
PL 634, 40101 Jyväskylä
puh. 050 568 7072
keski-suomenmuseo.toimisto@jyvaskyla.fi

Keski-Suomen museo katsoo, että Äänekosken kaupungin vastineessa esitetty perustelu kaupungin linjauksesta suojelumääräyksen muodossa ei vastaa nykyisin Keski-Suomessa suojelumääräyksissä käytettyä muotoilua. Samalla mainittakoon, että lakien ja niiden tulkintojen muuttuessa joudutaan myös muuttamaan oikeusvaikutuksellisia määräyksiä vastaamaan nykytilannetta. Keski-Suomen museo esitti siten luonnosvaiheessa muutoksia kaavamääräyksiensä s-11 ja sr-7 muotoiluun. Sanamuoto ”suojeltava” viittaa enemmänkin toimijuuteen kuin suojelusta tehtyyn määräävään päätökseen ”suojeltu”. Siten suojeltava rakennus voi olla tulkinnanvarainen varsinkin ilman muita riittäviä säilymisen turvaavia määräyksiä kaavamerkinnän yhteydessä.

Keski-Suomen museo on edellyttänyt luonnosvaiheessa lisättäväksi sr-7 asemakaavamääräykseen, että rakennusta ei saa purkaa. Keski-Suomen museo edelleen ehdottomasti edellyttää ehdotusvaiheessa kaavamääräykseen lisättäväksi, että rakennusta ei saa purkaa. Sen myötä varmistetaan suojelun tarkoituksen toteutuminen suojeltavassa rakennuksessa. Lisäksi suojelumääräykseen tulee lisätä suunnittelun tavoite, että muutos- tai korjaustoimet eivät saa heikentää rakennuksen kulttuurihistoriallisia arvoja. Lisäksi kaavamääräykseen tulee lisätä, että kohdetta koskevien lupa-asioiden ratkaisun yhteydessä tulee pyytää lausunto Keski-Suomen museolta. Kulttuurihistoriallinen perustein suojeltuihin rakennuksiin kohdentuvien muutoksien osalta lähtökohtaisesti museoviranomainen arvioi esitettyjen muutoksien merkityksen ja vaikutukset olemassa oleviin kulttuurihistoriallisiin arvoihin rakennusvalvonalle antamassaan lausunnossa.

Keski-Suomen museo huomauttaa, ettei sr-merkityn rakennuksen pihapiirin talousrakennuksen suojelua ei ole ratkaistu lausunnon edellyttämällä tavalla.

Asemakaavan s-merkintää koskeva määräystä on sen sijaan osin täydennetty Keski-Suomen museon lausunnon mukaisella tavalla. Se vastaa lähes Keski-Suomen museon luonnosvaiheessa esittämää muotoa. Keski-Suomen museo huomauttaa, että s- määräyksen viimeinen lause on edelleen lähinnä toteava eikä määräävä. Sen osalta lopputulos jää rakennusvalvonnan ratkaisujen ja tulkintojen varaan. Keski-Suomen museolla ei ole muuta olennaista huomautettavaa esitettyyn kaavaehdotukseen rakennetun kulttuuriympäristön osalta.

Arkeologisen kulttuuriperinnön osalta Keski-Suomen museo lausunnossa edellyttänyt selvitystä kaavahankkeen vaikutuksesta alueen teollisuushistoriallisiin rakenteisiin. Selvitys on toimitettu Keski-Suomen museolle. Sen perusteella Jaakoppi Pietiläisen 1908 perustettuun konepajaan liittyvät rakenteet on kaava-aineistoissa arvioitu arvokkaaksi teollisuushistorialliseksi jäännökseksi. Konepaja on liittynyt alueen sahateollisuuteen, joka alkoi 1907. Ikänsä puolesta Sörkänmäen sahateollisuuteen liittyvät rakenteet eivät ole kiinteitä muinaisjäännöksiä, mutta sahatoiminnalla on ollut merkittävä rooli alueen kehityksessä ja historiassa ja ne koetaan paikallisesti arvokkaiksi, mikä ilmenee kaava-aineistoistakin. Sahan ja konepajan paikka on merkitty muinaisjäännösrekisteriin muuna kulttuuriperintökohteena Keski-Suomen museolle toimitetun aineiston perusteella. Kaava-aineistoihin tulee korjata muinaisjäännösrekisterin mukainen tieto poistamalla viittaukset Pietiläisen konepajasta kiinteänä muinaisjäännöksenä. Konepaja kuuluu kokonaisuuteen Riihijärven saha (1000094591), muu kulttuuriperintökohde, jonka kohdepisteenä on sahan paikka ja alakohteena konepaja. Alue, jolla saha on sijainnut, on kaavassa merkitty sl-5. Konepajan alue ei kuulu suunnittelualueeseen.

Keski-Suomen museo ehdottaa, että sahan paikka merkittäisiin kaavaan esim. merkinnällä /s ja kaavamääräyksellä ”Muu kulttuuriperintökohde (teollisuuskohde): Alueella olevat historialliset höyrysahan rakenteet on säilytettävä. Suuremmista kohdetta koskevista suunnitelmista tulee neuvotella

alueellisen vastuumuseon (Keski-Suomen museo) kanssa” Keski-Suomen museo huomauttaa lisäksi että ”Myllypuroilta löytyneen myllyn jäämistö”, johon rakennusinventoinnissa viitataan, on merkitty jo 1750-luvulle ajoittuvaan karttaan ja se voi olla kiinteä muinaisjäänös. Keski-Suomen museo tulee tekemään tarkastuksen myllyn paikalle. Myllyn paikka ei kuulu suunnittelualueeseen. Keski-Suomen museolla ei ole muuta huomautettavaa kaava-aineistoihin arkeologisen kulttuuriperinnön osalta.

Keski-Suomen museo
25.9.2025
Hanna-Kaisa Melaranta

Tiivistelmä lausunnosta 5

Tiivistelmä	Vastine
Keski-Suomen museo on lausunut asemakaavasta sen luonnosvaiheessa, jossa todettiin, että rakennetun kulttuuriympäristön selvitys on tehty kattavasti ja on tarjonnut riittävästi tietoa rakennusperinnön arvoista ja säilymistavoitteista asemakaavan laadintaa varten. Lisäselvityksille ei ollut tarvetta. Rakennusinventointiin perustuen Keski-Suomen museo on ottanut kantaa luonnosvaiheessa rakennetun kulttuuriympäristön suojelumääräyksiin 28.1.2025 antamallaan lausunnolla. Nyt lausunnolla olevassa asemakaavaehdotuksessa ei ole huomioitu Keski-Suomen museon edellyttämiä muutoksia suojelumääräyksiin s-11 ja sr-7 eikä tehty lausunnon mukaisesti lisäselvitystä piharakennuksen osalta, joka liittyy suojeltuun rakennukseen. Keski-Suomen museo katsoo, että rakennuslain (2023) uudistuksen tulee aikaisempaa vahvemmin keskittyä asemakaavan suojelumääräyksien vaikuttavuuteen. Kaavamääräykset ovat ensisijainen keino turvata kulttuurihistoriallisesti arvokkaat rakennukset määräämällä suojelusta ja sen tarkoituksesta eli säilyttämisestä. Keski-Suomen museo katsoo, että vastineessa esitetty perustelu kaupungin linjauksesta suojelumääräyksen muodossa ei vastaa nykyisin Keski-Suomessa suojelumääräyksissä käytettyä muotoilua. Lakien ja niiden tulkintojen muuttuessa joudutaan muuttamaan oikeusvaikutuksellisia määräyksiä vastaamaan nykytilannetta. Keski-Suomen museo esitti siten luonnosvaiheessa muutoksia kaavamääräyksien s-11 ja sr-7 muotoiluun. Sanamuoto ”suojeltava” viittaa enemmänkin toimijuuteen kuin suojelusta tehtyyn määrävään päätökseen ”suojeltu”. Siten suojeltava rakennus voi olla tul-	<u>Rakennettu kulttuuriympäristö</u> Asemakaavan taustalle on laadittu Sörkänmäen sahanhistoriaa koskeva rakennusinventointi erillisselvitykseksi alueen kerroksisesta rakennuskannasta. Selvitykseen pohjautuen keskeisimmälle sahan asuinalueelle on kaavakartalle tuotu erillinen alueellinen suojelumerkintä s-11. Merkintä ohjaa säilyttämään ja entistämään olevaa historiallista rakennuskantaa, sekä ohjaa uudisrakentamista vähentämään todettavaa ajallista pirstoutuneisuutta alueen rakennuskannassa. Aluerajaukseen sisältyy myös erillispientalotontteja, joilta vanha rakennuskanta on poistunut tai vaihtunut uuteen. Alueellisen suojelumerkinnän tavoitteena on rajata kokonaisuus, jossa alueella hajanaisesti näkyvä rakennushistoria jatkaisi tulevaisuudessa eheytyvään kehitysuuntaan ja näkyisi alueella selkeämmin. Suojelun arvoinen kokonaisuus koostuu tyylikirjavasta mutta pohjimmiltaan historiallisesta rakennuskannasta, joka muodostaa paikallisesta kulttuurihistoriasta säilyttynyttä pienimittakaavaista asuinympäristöä Suolahden asemakaava-alueen laidalla. Inventointityöhön pohjaten alueen pieniä asuinrakennuksia, sekä talous- tai maatarakennuksia ei ole nostettu yksittäisi- siksi suojelukohteiksi perustuen pihapiirien kokonaisuuden, rakennusten kerroksellisuuden ja niihin tehtyjen muutostöiden vaikutukseen kohteiden arvottamisessa. Aluekokonaisuudesta on kuitenkin nostettu erilliseksi suojelukohteeksi sahanhoitajan eli valttarin talo, joka on yksi harvoja säilyneitä suurempia sahayhdyskunnan asuinrakennuksia, ja nousee korjaustöistä huolimatta ympäristöstään edustuksellisesti. Sahanhoitajan talo on osoitettu kaavaehdotuksessa suojeltavaksi rakennukseksi rakennussuojelumääräyksellä sr-7. Kohde on yksityisomisteinen asuttu erillispientalo, jonka muutostöissä alkuperäistä 1900-luvun alun henkeä on kun- nioitettu ja osittain myös vahvistettu. Alueelta säilyneisiin valokuviin perustuen päärakennuksen muutostöiden myötä

kinnanvarainen varsinkin ilman muita riittäviä säilymisen turvaavia määräyksiä kaavamerkinnän yhteydessä. Keski-Suomen museo on edellyttänyt luonnosvaiheessa lisättäväksi sr-7 asemakaavamääräykseen, että rakennusta ei saa purkaa. Keski-Suomen museo edelleen ehdottomasti edellyttää ehdotusvaiheessa kaavamääräykseen lisättäväksi, että rakennusta ei saa purkaa. Sen myötä varmistetaan suojelun tarkoituksen toteutuminen suojeltavassa rakennuksessa. Lisäksi suojelumääräykseen tulee lisätä suunnittelun tavoite, että muutos- tai korjaustoimet eivät saa heikentää rakennuksen kulttuurihistoriallisia arvoja. Lisäksi kaavamääräykseen tulee lisätä, että kohdetta koskevien lupa-asioden ratkaisun yhteydessä tulee pyytää lausunto Keski-Suomen museolta. Kulttuurihistoriallisin perustein suojeltuihin rakennuksiin kohdentuvien muutoksien osalta lähtökohtaisesti museo- viranomaisen arvioi esitettyjen muutoksien merkityksen ja vaikutukset olemassa oleviin kulttuurihistoriallisiin arvoihin rakennusvalvonnalle antamassaan lausunnossa. Keski-Suomen museo huomauttaa, ettei sr-merkityn rakennuksen pihapiirin talousrakennuksen suojelua ei ole ratkaistu lausunnon edellyttämällä tavalla. Asemakaavan s-merkintää koskeva määräystä on sen sijaan osin täydennetty Keski-Suomen museon lausunnon mukaisella tavalla. Se vastaa lähes Keski-Suomen museon luonnosvaiheessa esittämää muotoa. Keski-Suomen museo huomauttaa, että s- määräyksen viimeinen lause on edelleen lähinnä toteava eikä määräävä. Sen osalta lopputulos jää rakennusvalvonnan ratkaisujen ja tulkintojen varaan. Keski-Suomen museolla ei ole muuta olennaista huomautettavaa esitettyyn kaavaehdotukseen rakennetun kulttuuriympäristön osalta.	ulkoasu on luultavasti prameampi kuin 1900-luvun alun alkuperäinen ulkooverhous. Muutostöiden ei ole kuitenkaan katsottu heikentävän rakennuksen kulttuurihistoriallista arvoa. Sahanhoitajan talon pihapiirille on lisäksi annettu kaavaehdotuksessa ympäristön säilyttämistä määräävä /s -merkintä, jolla huomioidaan talousrakennuksen sekä myös puuaidan ja pihan vaikutusta kokonaisuuteen. Tontin rakennusala koskevat yleismääräykset (etäisyys 4m tontin rajasta) on myös vaihdettu piirrettyyn muotoon, joka sahanhoitajan talon kohdalla huomioi ja sallii talousrakennuksen sijoittelun lähellä kiinteistön rajaa. Talousrakennuksen ei kuitenkaan katsota edustavan kokonaisuudelle korvaamatonta rakennusta, eikä sen merkitys alueen katukuvassa ole korostunut rakennuksen sijoituksessa taemmas tontin sivulle ja puuston laitaan. Suojelun piiriin on osoitettu tarkoituksenmukaisesti suojelulle aluekokonaisuudelle kaupunkikuvallisesti tärkeä päärakennus, jonka lisäksi pihan kokonaisuutta koskettaa /s. On huomattavaa, että koko kohdetta koskettaa myös alueellinen määräys s-11. Talousrakennusta koskettavaa erillisselvitystä ei oltu katsottu tarpeelliseksi laatia ja toimittaa erikseen kaavoittajan laatimasta vastineesta asian ilmetessä kaavakartalta ja rakennusinventoinnista. Talousrakennusta koskettaa kaksi suojelumääräystä, ja päärakennusta kolme. Rakennuskokoonaisuuden suojelun aste on suhteutettu paikalliseen kontekstiin, ja on kiinteistönomistajalle kohtuullinen. Talousrakennusta koskettava lausuma on huomioitu myös tarkastelemalla alueen läheisen Tallilan asemakaavamuutoksen (992 32/2) kanssa, jossa suojelumerkintä sr-7 on annettu vastaavasti huomattavimpien pientalokohteiden päärakennuksille vuonna 2023. Vastaavanlaisia varasto-, ulkohuone- ja autotallirakennuksia ei ole osoitettu suojelluiksi rakennuksiksi. Päätös suojella rakennushistoriallisilta arvoltaan merkittävien kohteiden päärakennus on yhteneväinen alueen aiemman käytännön kanssa, ja kohtelee taajaman hajanaisesti sijoittunutta historiallista rakennuskantaa sekä kiinteistönomistajia tasapuolisesti. Honkalan Sörkänmäen annetut suojelumääräykset on suhteutettu ympäristön kontekstiin huomioiden rakentuneisuuden kerroksisuuden ja aluekokonaisuuden ja suojelukohteen paikallisuonteisen merkittävyyden. Keski-Suomen museon suojelua puoltava lausuma on huomioitu, ja määräyksiä on täsmennetty lausunnon ohjeistamana. Lausunnossa esitetyt korjaukset on asetettu paikalliseen kontekstiin ja rakennushistoriallisen ympäristön todettavaan tilaan. Kun huomioidaan alkuperäinen sahayhdyskunnan rakennustiheys, ja alkuperäisestä 1900-luvun ulkoasusta vaihteittain muuttuneet rakennukset, on todellinen säilyneisyyden aste alueella todettavissa vähäiseksi. Alue ei edusta eheää tai autenttista 1900-luvun alun sahayhdyskunnan asuinalueita, joka ehdottomasti edellyttäisi muutostöitä esitettyä vahvemmin rajoittavia suojelumääräyksiä. Ohjaava ja osin perusteleva alueellinen suojelumääräys on katsottu sopivaksi kirjavalle aluekokonaisuudelle. On toivottavaa, että
--	--

<u>Arkeologia</u> Arkeologisen kulttuuriperinnön osalta Keski-Suomen museo lausunnossa edellyttänyt selvitystä kaava-hankkeen vaikutuksesta alueen teollisuushistorialli-siin rakenteisiin. Selvitys on toimitettu Keski-Suomen museolle. Ikänsä puolesta Sörkänmäen sahateollisuuteen liitty-vät rakenteet eivät ole kiinteitä muinaisjäännöksiä, mutta sahatoiminnalla on ollut merkittävä rooli alu-een kehityksessä ja historiassa ja ne koetaan paikalli-sesti arvokkaiksi. Sahan ja konepajan paikka on merkitty muinaisjään-nösrekisteriin muuna kulttuuriperintökohteena Keski-Suomen museolle toimitetun aineiston perus-teella. Kaava-aineistoihin tulee korjata muinaisjäänösrekis-terin mukainen tieto poistamalla viittaukset Pietiläi-sen konepajasta kiinteänä muinaisjäännöksenä. Ko-nepaja kuuluu kokonaisuuteen Riihijärven saha (1000094591), muu kulttuuriperintökohde, jonka kohdepisteinä on sahan paikka ja alakohteena kone-paja. Keski-Suomen museo ehdottaa, että sahan paikka merkittäisiin kaavaan esim. merkinnällä /s ja kaava-määräyksellä ”Muu kulttuuriperintökohde (teolli-suuskohde): Alueella olevat historialliset höyrysahan rakenteet on säilytettävä. Suuremmista kohdetta kos-kevistä suunnitelmista tulee neuvotella alueellisen vastuumuseon (Keski-Suomen museo) kanssa”.	alue kehittyy voimavarana hyödynnettävät kulttuuriympäris-tön arvot huomioiden. On myös huomattavaa, että Sörkän-mäen rakennusinventoinnissa nostettu sahanhoitajan talo on merkittävydeltään jäänyt aiempien museoviranomaisen laatimien inventointien ulkopuolelle. Kohde on kaavatyön yhteydessä ensi kertaa arvotettu suojelun arvoiseksi, ja sitä koskettaa kolme kohtuullista suojelumääräystä. <u>Arkeologia</u> Merkittään tiedoksi, ettei Pietiläisen konepaja ole kiinteä muinaisjäänös, vaan muu kulttuuriympäristökohde ja että kohde on saatettu museoviranomaisen toimesta asianmu-kaisesti muinaisjäänösrekisteriin. Korjataan selostusta Pie-tiläisen konepajan luokittelun osalta. Ehdotus sahan sijainnin merkitsemisestä suojelumerkinnällä huomioidaan. Rannan alue on käyty tarkistamassa, eikä säi-lyneitä tai edustuksellisia teollisuushistoriallisia suojelukoh-teita ole havaittu maastossa. Koneiden jalustojen ja kivijalan kerrotaan tuhoutuneen ja kappaleiden peittyneen alueen ra-kentuessa paikallistietouden mukaan. Rannan vähäiset mer-kit Suolahden rannan teollisuuskäytöstä eivät ole erityisluon-teisia tai luonteeltaan edustavia, ja lähivirkistyskäytössä vii-meiset kappaleet ovat osin nähtävissä jätteenä. Sahan ranta jätetään lähivirkistysalueeksi VL, jolla on luon-non monimuotoisuutta tukevia erityisarvoja ja suojellun vii-tasammakon elinympäristöä, jotka ohjaavat säilyttämään maaston ennallaan. Ranta on kaupungin lähivirkistysaluetta, jolla maaperään kajoava toiminta on luonnollisesti kielletty. Rannan alue on muodostunut yksityisluonteiseksi, mutta alue halutaan säilyttää kaavallisesti yleisenä lähivirkistysalu-eena. Mahdollisten jäännösten tutkittavuus on kuitenkin säi-lynyt, eikä rantaan kohdistu muutospaineita. Rinnastaen Pietiläisen konepajan kivijalkaan, sahan mahdol-liset jäänteet eivät ole muinaisjäännöksiä, eikä selkeästi tu-houduttuaan niitä ole tarpeen osoittaa kaavakarttaan. Tieto alueella olleesta sahatoiminnasta on löydettävissä asianmu-kaisesti muinaismuistorekisteristä, sekä myös alueella toteu-tusta sahistoriaan kohdistuvasta rakennusinventoinnista.
---	--

Kopio lausunnosta 6

KAURAK 02.10.2025 § 52
38/10.02.03/2024

Äänekosken kaupunginhallitus on 18.8.2026 pyytänyt lausuntoa Honkolan Sörkänmäen asemakaavan muutoksesta ja osittaisesta kumoamisesta. Kaavamuutoksen tavoitteena on tarkastella Sörkänmäen alueen käyttötarkoitusta asumisen lisäksi virkistykseen. Asemakaavaprosessissa kumotaan vanhaa asemakaavaa suunnittelualueelta pääosin vesialueen ja viheralueen osalta.

Kaupunkirakennelautakunta on tarkastellut aikaisemmin asemakaavan muutoksen luonnosvaiheesta laadittua aineistoa. Nyt ehdotusvaiheen kaavan valmistelussa on asianmukaisesti otettu huomioon luonnosvaiheen lausunnossa esitetyt ehdotukset, erityisesti puiston nimen muuttaminen. Todetaan, että puiston uudeksi nimeksi on valittu Alinanpuisto. On erittäin tärkeää, että nimenvaihto toteutetaan kaavamuutosten yhteydessä ja nimivalinta tukee alueen kulttuuriperinnön ja nykyisten yhteisöllisten arvojen vahvistamista.

Lisäksi tässä lausunnossa korostetaan, että Porttilankadun katuvalaistus puretaan pois niiltä osin, jotka jäävät yksityistien alueeksi kaavan muutoksen jälkeen. Tämä on perusteltua, koska kaupunki ei vastaa yksityistien kunnossapidosta eikä siihen liittyvästä valaistuksesta.

Lisäksi tuodaan esille, että kaavan valmistelussa mahdollista koirapuiston sijaintia on tarkasteltu pohjavesialueen rajoitteiden vuoksi, ja lopulta koirapuistolle on osoitettu uusi paikka Majalankadun eteläpuolelta. Tämä ratkaisu huomioi sekä alueen pohjavesisuojelun että asukkaiden tarpeet virkistysalueiden osalta.

Valmistelija	Tekninen johtaja Tommi Rautjärvi, puh. 0400 543 587
Esittelijä	Tekninen johtaja Tommi Rautjärvi, puh. 0400 543 587
Päätösehdotus	Kaupunkirakennelautakunnalla ei ole huomautettavaa asemakaavan muutoksen ehdotusvaiheesta.
Päätös	Hyväksyttiin.

Tiivistelmä lausunnosta 6

Tiivistelmä	Vastine
Valmistelussa on asianmukaisesti otettu huomioon luonnosvaiheen lausunnossa esitetyt ehdotukset, erityisesti puiston nimen muuttaminen. Todetaan, että puiston uudeksi nimi on Alinanpuisto. On erittäin tärkeää, että nimenvaihto toteutetaan kaavamuutosten yhteydessä ja nimivalinta tukee alueen kulttuuriperinnön ja nykyisten yhteisöllisten arvojen vahvistamista. Porttilankadun katuvalaistus puretaan pois niiltä osin, jotka jäävät yksityistien alueeksi kaavan muutoksen jälkeen. Tämä on perusteltua, koska kaupunki ei vastaa yksityistien kunnossapidosta eikä siihen liittyvästä valaistuksesta. Valmistelussa koirapuiston sijaintia on tarkasteltu uudelleen ja koirapuistolle on osoitettu uusi paikka Majalankadun eteläpuolelta. Tämä ratkaisu huomioi sekä alueen pohjavesisuojelun että asukkaiden tarpeet virkistysalueiden osalta.	Merkitään tiedoksi.

5.3. Yksityishenkilöiden muistutukset ja niihin laaditut vastineet

Tiivistelmä mielipiteestä 1	Vastine 1
Kevyen liikenteen yhteyttä välillä Höökinkatu-Ruotintie ei saa poistaa. Se on elintärkeä kulkuyhteys. Tonttien Höökinkatu 15 (992-32-23-7) ja Höökinkatu 17 (992-32-21-4) välistä on lyhin ja turvallisin kulku Ruotintien kevyenliikenteen väylälle ja linja-autopysäkillä. Lapsia asuu Höökinkadulla nyt ja tulevaisuudessa ja heidän turvallinen liikkuminen on tärkeintä. Vaihtoehto 2: Höökinkadun loppuosa pitäisi saada turvalliseksi. Höökinkadulta-Ruotintien kevyen liikenteen väylälle suojatie. Höökinkatu 17 talon kohdalla olevalle mutkalle levennystä, että olisi turvallisempi, tai peili. Näkisi tuleeko muita liikkuja, puskat pois tieltä ja lapsia liikenteessä -kyltti varoittamaan. Idea mahdollisen koirapuiston paikasta: vaneritehtaan-kadun, rantaraitin ja viiluraitin keskelle. Kohta on metsittynyt ja saisi raivaamalla hyvän. Parkkitilaa saisi myös ja olisi keskeisellä paikalla kaikelle.	Kevyen liikenteen väylä on kaavaluonnoksessa- ja ehdotuksessa osoitettu osaksi kiinteistön 992-32-23-7 tonttia. Ruotintien liikenneturvallisuutta voidaan parantaa kuvatuilla tavoilla. Toteutuksesta vastaa Äänekosken kaupungin kaupunkirakennepalvelut. Koirapuiston ohjeellinen aluevaraus on esitetty Lastuniemenpuiston yhteyteen. Tarve ja ehdotus puistolle kaupungin keskustan lähetyvillä merkitään ylös huomioitavaksi tulevissa kaavatöissä.
Tiivistelmä mielipiteestä 2	Vastine 2
Muistutuksemme koskee Höökinkadun tonttia nro 6. Tontin laajentamiselle ei nähdä tarvetta, eli jää entisen tonttijaon mukaiseksi. Maanomistaja on aikeissa purkaa vanhan ulkorakennuksen, mikä nyt sijaitsee pieneltä osalta omistamallamme maalla. Toinen asia vie Suolahden kaupungin ajalle 1990-luvulle. Sörkän rantakaavaa suunniteltaessa Honkalan tilan käyttöön jäi veneenpitopaikka, joka oli ehkä numeroitu ja venettä pidetty luvan perusteella. Emme löydä asialle dokumenttia. Paikka sijaitsi Lastuniemen eteläisemällä rannalla rantaan menevän ns. Frimannin polun oikealla puolella. Koirapuiston sijoittumisesta mielestämme Sörkän alue ei palvele keskustassa asuvia eikä autottomia. Uskoisimme tarpeen puistolle olevan keskustassa ja sen lähistöllä asuvilla koiran omistajilla. Pässinmäki on erittäin huono paikka alueen asukkaita ja etenkin lapsia ajatellen.	Merkitään tiedoksi. Kaavassa kiinteistön 992-403-12-173 tontti muutetaan esitetyllä tavalla määräalan mukaiseksi. Ranta-alueelle on osoitettu venevalkama-alueita lv-merkinällä totutuille paikoille. Voimassa olevaan asemakaavaan nähden venevalkamat esitetään kaavakartalla selkeästi. Koirapuiston ohjeellinen aluevaraus on esitetty Lastuniemenpuiston yhteyteen. Tarve puistolle kaupungin keskustan lähetyvillä merkitään ylös huomioitavaksi tulevissa kaavatöissä.
Tiivistelmä mielipiteestä 3	Vastine 3
Nyt voimassa olevassa kaavassa näkyy tieoikeus merkattuna tonttiimme kuuluvalla VV/LV etuisuudelle. Kaavavaiheissamme ehdotuksessa tieoikeusmerkintä on jätetty pois. Mielestämme tieoikeuden pitäisi näkyä uudessa kaavassakin. Majalankatu 9 ja 11 välissä on kaupungin tekemä kulkuväylä, joka sekään ei näy ehdotuksessa ja aikaisemmin se näkyi. Kulkuväylän olisi suotavaa näkyä koska	Kiinteistölle 992-32-31-7 kuuluva kulku-, venevalkama ja uima- paikkaoikeus ovat kiinteistörekisteriin perustettuja virallisia rasiitteita. Yksityisiä oikeuksia/rasiitteita ei lähtökohtaisesti merkitä kaavakartalle. Kaavakartalle merkitään vain yleiseen käyttöön rakennettavaksi ja kaupungin ylläpidettäväksi tarkoitettavat kulkureitit. Yleisiä polkumaisia tai totuttuja kulkureittejä ei ole esitetty erillisin kaavamerkinnoin kaupungin lähivirkistysalueilla.

ranta on yleisessä käytössä ja olisi hyvä, että lupa kulkea näkyisi myös kaavassa. Tuolla ”Konepajan” rannassa olevat Pietiläisen konepajan kivijalka ja kiviarkkulaiturin jäännökset on rauhoitettu muinaismuistolailla. Höyrysahan perustuksia löytyy myös rannasta täytemaalla peitettynä, perustuksia on tuhottu ja sen jälkeen peitetty. Kaavaehdotuksesta välittyi ajatus, että Sörkän kaikki vanhat teollisuuden jäänteet olisivat kulttuurihistoriallisesti arvokkaita.	Tarkistuksen tuloksena kaavaehdotusta tarkennetaan poistamalla kaavaehdotusvaiheessa lisätty alueen yleistä ulkoilureittiä osoittava merkintä (palloviiva). Yleisen jalankulkureitin osoittaminen rannan myötäisesti ei ole tarkoituksenmukaista todeten rannan ympäristön tilan ja alueella olevat kiinteistörekisteriin perustetut yksityiset kulku-, uimapaiikka- ja venevalkamaoikeudet. Rannan yksityisoikeudelliset venevalkamamat on merkitty kaavakartalle kertomaan rannan käytön luonteesta ja sallimaan venevalkamaoikeuden mukaisen toiminnan lähivirkistysalueella. Kulkuoikeuden mukainen kulku venevalkamalle on sallittua kaupungin omistamalla lähivirkistysalueella, vaikka kaavamerkinnässä sitä ei erikseen osoiteta. Yleiseen virkistyskäyttöön tarkoitetut kaupungin ylläpidettävät lähivirkistysalueet sijoittuvat viereisen Lastuniemenpuiston Takalahden uimarannan yhteyteen. Pietiläisen konepajan kivijalka on käyty tarkastamassa museoviranomaisen toimesta, ja kohteen luokittelu on muuttunut kiinteästä muinaisjäännöksestä muuksi kulttuuriympäristökohteeksi jäänteiden suhteellisen nuoren iän vuoksi. Merkitään tieto höyrysahan olleista jäänteistä ylös.
Tiivistelmä mielipiteestä 4	Vastine 4
Esitän, että Majalankadun rantaan oleva tie merkittäisiin kaavan. Se on tärkeä kulkuyhteys rantaan. Tien pitäisi näkyä kaavassa ja olla vaikka nimetty.	Rannan lähivirkistysalueella sijaitsee yksityisiä kulku-, uimapaiikka- ja venevalkamaoikeuksia. Rantaan ei osoiteta rakennettavaksi tai ylläpidettäväksi tarkoitettua yleistä kulkuyhteyttä osoittavaa merkintää. Kaupungin ylläpitämä uimaranta ja venevalkama sijaitsee Lastuniemessä alueen eteläpuolella. Yleisiä toimintoja ei ranta-alueelle ole osoitettu, joten kulkuyhteys rantaan ei ole kaupungin näkökulmasta tarpeellinen.

6. MRA 32 §:n mukainen erilliskuuleminen

Tonttia osoitteessa Höökinkatu 6 laajennettiin maanomistajan toivomuksesta. Muutos vaikutti As Oy Sörkänrivin (Majalankatu 14) tonttiin, jota myös laajennettiin ehdotuksen nähtävillä olon jälkeen. Maastokäynnillä muutettavien tonttien omistajat olivat mukana yhtenäisen lopputuloksen varmistamiseksi. Kahden tontin muuttamisesta ja tonttijaon muutoksesta tiedotettiin kirjeitse MRA 32 §:n mukaisesti 27.10.2025 päivätyllä kirjeellä. Tonttijakokartat pidettiin erikseen nähtävillä 25.11.2025 saakka. Palautetta ei määräaikaan mennessä kaupungille toimitettu, joten kaavan hyväksymisaineisto valmisteltiin tehtyjen muutosten mukaisesti.